Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 12. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 17-го СІЧНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, JANUARY 17, 1979 No. 12. VOL. LXXXVI.

ЗАКЛИК

ДО ДУХОВЕНСТВА СТЕМФОРДСЬКОЇ ЄПАРХІЇ З НАГОДИ ВІДЗНАЧУВАННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ ДНЯ 22-ГО СІЧНЯ 1979.

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобні і Всечесніші Отці!

Рік-річно українська спільнота у Вільному Світі відзначає світлі моменти з історії України, а саме проголошення Самостійности України /22-го січня 1918 року і Соборности України 22-го січня 1919 року/.

Після довгої неволі, наш Нарід скинув чуже ярмо і рішив стати господарем на своїй землі.

Молода Українська Держава не втрималась і впала жертвою наїзника, який і досі винищує наш Нарід — позбавивши його свободи релігійної і національної та нищить його духово і матеріяльно.

В Україні все ще „Люд у кайданах, край у руїні, навіть молитись ворог не дасть", як співаємо в церковно-національній пісні. Відзначуючи ці роковини Самостійности і Соборности України, нам у Вільнім Світі, треба докласти всіх зусиль, щоб прискорити цей день, коли наш Нарід стане вільним у Соборній Незалежній Державі.

У дусі братньої любови, в єденомишлію, скріплюймо себе духово для цієї високої цілі. Доля наших Братів і Сестер в Україні не сміє бути нам чужою.

Тож закликаю Вас Високопреподобні і Всечесні Отці і Дорогі Вірні, перш за все до святих молитов за кращу долю для нашого народу, щоб випросити ласку з неба і духа бодрости, єдности і розуму в тому святому змагу за свободу Церкви і Народу.

Доручую Вам Високопреподобні і Всечесні Отці відправити відповідні Богослуження в намірені Українського Народу та заохотити вірних до масової участи в тих моліннях.

Прошу також взяти участь в церемоніях пов'язаних із відзначуванням цих роковин в центрах Стейту чи сиіті Голл, як також в імпрезах із тієї нагоди по українських громадах.

Заохочуйте передусім молодь не тільки до участи в цих святкуваннях, але також до ревного вивчення історії України та рідної мови, щоб вона могла, якщо зайде потреба, стати свідомим амбасадором української справи. Нехай Господь Благословить наш Нарід та кожного з Вас зокрема

Василь, Єпп.

ВІДЗНАЧЕННЯ РІЧНИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ У ВАШІНҐТОНІ

Ню Йорк (УККА). — Відзначення 61-ої річниці проголошення Української Державности в 1918 році і Соборности в 1919 році відбудеться у Вашінґтоні в середу 24-го січня ц. р. в державному Капітолю.

Спонзорами відзначення є двох конґресменів: Філіп М. Крейн республіканець з Іллінoй і Христофер Дж. Додд демократ з Конн. Промовцями будуть: президент УККА проф. Лев Добрянський і екзекутивний заступник президента о. шамб. Роберт Москаль. Ми сподіємося, що в нашій зустрічі візьме участь більше сенаторів і конґресменів. Ця зустріч відбудеться в кімнаті Е-Ф (в Капітолю по стороні Палати Репрезентантів) в годині 5-ій по полудні.

Того ж дня в Палаті Репрезентантів відмовить молитву в наміренню українського народу о. митрат Степан Тиханський, генеральмий вікарій — адміністратор Філядельфійської Арфиєпархії.

Президент УККА проф. Лев Добрянський вислав листа до членів американського Конґресу, запрошуючи їх взяти участь у тих святкуваннях та внести відповідні заяви в Конґресі.

Організацією зустрічі займаються: Відділ УККА у Вашінґтоні, що його очолює Теодор Царик і Інформаційне Бюро УККА під керівництвом інж. Юрія Нестерчука.

Докладніші імформації може дістати в Інформаційному Бюрі УККА у Вашінґтоні, яке приміщується в 1241 Нешенал Прес Білдинг, Вашінґтон, Д. К. тел. /202/ 638-0988.

Українське Різдво в американській пресі

На знімці о. Франко Істочин, сотрудник української православної Церкви—Пам'ятнику в Бавнд Бруку, засвічує на престолі свічку, приготовляючись до відправи Різдвяного Богослуження, що його тут українці святкують за Юліянським календарем, тобто 6-го січня. Світлина і коротка новинка про відправи у той час в українських православних церквах, як наприклад, в українській православній церкві Св. Вознесення в Мейплвуді, Н. Дж., найстаршій українській православній церкві у Ню Джерзі, парохом якої є о. Іван Наконечний, поміщено в газеті „Стар Леджер", дня 7-го січня ц. р.

СЕНАТ ПОВИНЕН РАТИФІКУВАТИ САЛТ II — ТВЕРДИТЬ ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР

Атланта, Джорджія. — Промовляючи тут минулої неділі, 14-го січня, в баптистській церкві Ебенезера, де він одержав Нагороду миру ім. Мартина Лютера Кінґа, негритянського лідера, який згинув в атентаті 1968-го року, президент Джіммі Картер заявив, що новий договір між ЗСА і Совєтським Союзом щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) конечно потрібний для світового миру, як рівнож дальшого поліпшення відносин між ЗСА та СССР, додаючи, що з тих причин Сенат ЗСА повинен цей договір ратифікувати.

Коментатори вказують, що Президент вже тепер розпочав кампанію в справі ратифікації САЛТ II, хоча ще навіть не виготовлено остаточної версії договору, бо передбачає поважну опозицію в Сенаті.

Він таки плянує передати цей договір Сенатові у формі міжнародної угоди, яка вимагатиме згоди двох третіх сенаторів, а не як „екзекутивне домовлення", як це передбачали деякі коментатори. Якщо президент Картер вирішив би переслати САЛТ II сенаторам у формі „екзекутивного домовлення", то тоді для ратифікації треба було б тільки звичайної більшости голосів в Сенаті. "Президент, однак, постановив, що САЛТ II піде до Сенату як міжнародна угода, бо протилежне рішення могло б викликати навіть більшу опозицію, ніж вже існує в тій Палаті Конгресу.

Того самого дня сенатор Говард Бейкер, лідер Республіканської меншости в Сенаті, заявив на телевізійній програмі „Міт ди Пресс", що правдоподібно не голосуватиме за ратифікацію САЛТ II, а його остаточне рішення в тій справі залежатиме від загальної діяльности Совєтського Союзу на світовій арені. Байкер, якого вважають поважним кандидатом на президента ЗСА в 1980-му році, сказав, що агресивна політика СССР на терені Африки та Азії переконує його голосу- Азії переконує його голосувати проти САЛТ II. Це Бейкер сказав теж совєтському лідерові Леонідові Брежнєву під час недавньої зустрічі в Москві, додаючи, що його остаточне рішення в справі САЛТ II залежатиме від того „як виглядатиме закордонна політика Совєтського Союзу в найближчому і дальшому майбутньому".

Речники Білого Дому твердять, що існує можливість, що остаточна версія САЛТ II буде виготовлена за кілька тижнів, а Сенат одержить її десь в березні.

ЗСА ПРОПОНУЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ДЛЯ ВІДНОСИН З ТАЙВАНОМ

Вашінґтон. — Додержуючись свого ранішого приречення щодо дальших відносин поміж ЗСА й Тайваном, уряд президента Джіммі Картера плянує зголосити законопроєкт у Конґресі, пропонуючи створення Американського Інституту в Тайвані та відкриття такої ж установи тайванцями у Вашінґтоні. Згідно з твердженнями офіційних джерел, Інститут мав би вдержувати „всі зв'язки, включно з економічними і навіть мілітарними, без формального визнання Тайвану"..

Як уже інформовано, уряд президента Картера поінформував раніше про пляни встановлення нової установи для зв'язків з Тайваном, яка матиме форму „приватної корпорації". Тому вже в понеділок, 15-го січня, вніс формальне подання у Дистрикті Колюмбія на інкорпорацію Інституту, у заряді якого мали б бути три досвідчені американські дипломати — Дейвід Дін, Едвард Мартін і Дін Бравн. Д. Дін мав би очолювати Інститут з титулом екзекутивного урядовця.

В Конґресі ЗСА невідомі прецеденти щодо такого формату і процедур відносин з якоюсь країною, тому й існують побоювання, що цей законопроєкт може натрапити на поважні труднощі. З другого боку, речники Білого Дому уважають, що Конґрес погодиться на таку формулу, бажаючи вдержати зв'язки з Тайваном і не залишити цього острова на поталу комуністичному Китаєві.

Сильного спротиву сподіються речники уряду ЗСА від тайванських властей, які вже раніше висловили свої негодування щодо форми зв'язків. Уряд Тайвану настоював на більш формальній назві нової установи, пропонуючи назви „Місія ЗСА у Вільному Китаї" або „Бюро зв'язків ЗСА у Тайпеї". Крім цього, Білий Дім не виключає можливостей, що Тайван матиме застереження до фразеології законопроєкту, в якому вживається слів „нарід на Тайвані", а не офіційної назви „Республіка Китаю".

Згідно зі законопроєктом Д. Дін і його високі дорадники мали б перебувати у Вашінґтоні, а до Тайпею виїхали б службовці нижчого рівня. Але Інститут міг би користати з усіх послуг офіційних аґенцій ЗСА, а державний секретар ЗСА мав би право виасиґнувати фонди на працю Інституту.

О. Дубно очолив департамент податків у Коннектикаті

Ню Гейвен, Конн. — Орест Т. Дубно, 41-річний українець, був підвищений до становища комішенера стейтових податків у Коннектикаті й очолює департамент податкової служби, який затруднює біля 500 працівників. Засяг його відповідальностей включає заряд над збиранням всіх стейтових податків та перевірку поодиноких платників і підприємств.

О. Дубно був назначений на новий пост губернатором Еллою Ґрассо, а формально обняв його з 2-им січня ц. р. Від квітня 1975 року Дубно займав становище заступника комішe-

(Закінґення на стор. 5)

Орест Т. Дубно

У роковини історичних Січневих Актів і 60-річчя проголошення Соборности Української Держави

ЗВЕРНЕННЯ УККА

Зближається день 22-го Січня, коли 60 років тому, в Києві на історичному майдані перед собором св. Софії, проголошено знаменні слова: „Віднині воєдино зливаються віками віддалені частини України в одну велику Україну". Київ став знову столицею соборної держави Українського народу, як було за княжих і козацьких часів.

Відзначування 60-річчя Актів 22-го Січня у 1979 році піде широким відгомоном по всіх українських громадах у ЗСА, воно матиме також вплив на американську прилюдну опінію. У законодатній установі ЗСА в Конґресі 24-го січня відмовить молитву в намірені Українського Народу о. митрат Степан Тиханський, генеральний вікарій, адміністратор Філядельфійської Архиєпархії.

Того ж дня, численні законодавці — сенатори і конґресмени — відзначать Роковини Актів 22-го Січня промовами, що їх виголосять в обох Палатах Конґресу і в яких пригадають американському народові подію з 1918 і 1919 років. Вони віддадуть поклін українському народові за його боротьбу в обороні волі і свободи. Вони вкажуть вільному світові, що хоч український нарід завойований переважаючими большевицькими силами і підкорений насильством, ніколи не погодився з накиненим комуністичною партією станом, але активно боровся і бореться сьогодні за привернення української національної суверенности.

Того ж дня, у вечірніх годинах, в Капітолю відбудеться зустріч представників українського громадянства із Сенаторами і конґресменами. Докладніші інформації можна дістати в Інформаційному Бюрі УККА у Вашінґтоні, тел. /202/ 638-0988.

Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки звертається до Вас із проханням звернутися до своїх сенаторів і конґресменів, щоби вони взяли участь у засіданні, в день, коли буде відмовлена молитва в намірені Українського народу, як також, щоби вони виголосили відповідні промови. Рівнож просимо подбати, щоби так, як в минулих роках, так і в цьому, 1979 році, губернатори стейтів і посадники міст проголосили з нагоди 22-го Січня „Українські Дні". Поробіть старання, щоби на Ваших святочних імпрезах приймали участь з привітами визначні громадсько-політичні діячі Вашої місцевости. Коли Ви маєте контакт з провідними діячами інших національних груп, запросіть їх до участи у Ваших святочних імпрезах. Подбайте, щоби в місцевій англомовній пресі появилися відповідні статті чи нотатки. Канцелярія УККА розіслала понад 2,000 пресових повідомлень до преси, радіо і телевізійних станцій та до визначних американських діячів про відзначування Роковин Української Незалежности і Соборности.

Привітайте у вашій місцевості ветеранів українських збройних сил з часу визвольних змагань 1918-1920 років, що зі зброєю в руках обороняли Незалежність і Соборність Української Держави.

Вітаємо Вас всіх в Роковини Січневих Актів 1918-1920 років!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Січень 1979 рік

ШАХ ВИЇХАВ З ІРАНУ „НА ВАКАЦІЇ ТА ВІДПОЧИНОК"

Тегран.—У вівторок,16-го січня, шах Мохаммед Різа Паглеві і члени його родини без жадних формальних церемоній виїхали з Ірану, зупиняючись спершу в Єгипті, а відтак мають прибути до ЗСА. Речники Шаха далі продовжують твердити, що він виїхав тільки „на вакації та відпочинок", але коментатори вважають, що іранський монарх прибуде до Америки на постійне перебування.

У Теграні та інших містах і містечках Ірану того дня відбулися масові демонстрації, учасники яких висловлювали радість з приводу виїзду Шаха, заворушення проти якого розпочалися майже рік тому. Шах Паглеві залишив Іран на 38-му році свого панування.

Не зважаючи на те, що, як передбачувалося, минулої суботи, 13-го січня,в Ірані створено „тимчасову королівську раду",яка сповняла б обов'язки шаха Мохаммеда Різи Паглеві після його виїзду за кордон „на вакації та відпочинок", лідери лівого опозиційного Наці-

(Закінґення на стор. 6)

Шах Мохаммед Різа Паглеві

Родині забороняють відвідати А. Щаранського

Москва. — Совєтські власті вже вдруге відмовили дозволу своякам Анатолія Щаранського відвідати його у в'язниці, де він відбуває своє 13-річне ув'язнення, повідомляє пресове аґентство Ройтерса, відкликуючись на розмову з братом Щаранського, Леонідом.

Як відомо, минулого року совєтські власті обвинуватили А. Щаранського у співпраці з Центральною Розвідчою Аґенцією ЗСА і, визнавши винним не зважаючи на заперечення президента Джіммі Картера, засудили на 13 років ув'язнення.

Леонід Щаранський заявив кореспондентам Ройтерса минулої п'ятниці, 12-го січня ц. р., що він одержав листа від свого брата, в якому він повідомляє, що в'язничні власті відмовили дозволу на відвідини, не подаючи жадної на це причини. Відвідини мали відбутись наступного місяця. Згідно з совєтськими законами, в'язням категорії А. Щаранського дозволяється на дві візити в році. Наступні відвідини можуть відбутись щойно в серпні цього року, заявив Л. Щаранський.

„НІ ЯКУТІЯ, НІ МОРДОВІЯ НЕ ЗЛАМАЮТЬ НАШОГО УКРАЇНСЬКОГО ДУХУ", — ПИШЕ ДО БАТЬКА ОКСАНА ГЕЛЬ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нещодавно на Захід попала самвидавна інформація, що її написала відома діячка правозахисного руху, Мальва Ланда, про переслідування Марії Гель, дружини українського політв'язня Івана Геля. Інформацію написано в жовтні 1978 року.

Нижче подаємо уривки з цього документу.

„У березні 1978 року до Івана Геля (до Мордовського табору особливого режиму) приїхали на особисте побачення його дружина, матір (колгоспниця - пенсіонерка) і донька (школярка-старшоклясниця). 12 годин пізніше відбувся обшук, під час якого знайшли частину від ручки до писання. На цій підставі побачення припинили...

У серпні 1978 року дружину Івана Геля, Марію Гель, яка живе у Львові, викликали до обласної прокуратури, де з нею „розмовляли" заступник прокурора Львівської области Руденко (брат генерального прокурора СРСР, Романа Руденка) і три офіцери КҐБ, яких Руденко представив Марії.

Руденко запитався М. Гель про перебіг побачення з мужем. Вона розповіла. Тоді Руденко сказав, що точно те саме передавала радіостанція „Свобода" (в КҐБ є запис цієї передачі) і запитався як ця інформація попала за кордон. М. Гель відповіла, що за кордон вона жадної інформації не передавала.

— Ну все ж таки скажіть через кого ви передали за кордон. Ми ж усе знаємо, — настоювали „співбесідники" Марії.

Вона ще раз заперечила. Вона, щоправда, розповідала багатьом про те,, як адміністрація табору незаконно перервала побачення з Іваном Гельом, на яке вона, донька Оксана і стара матір Івана, їхали світ за очі.

— Та це ж все правда. Ви самі таке робите, а опісля ображуєтесь, коли про це розповідається, — сказала Марія.

„Співбесідники" Марії Гель далі твердили, що заяву про березневе побачення до радіо „Свободи" написала сама Марія...

Вони теж згадували про якісь інші, давніші заяви (від кількох політв'язнів табору особистого режиму в Мордовії), які буцім то були переписані рукою Марії. Вони допитували — хто дав, де взяла?

Вони їй казали, що вже „простили" її (начебто участь у передачі цих документів на волю) і переконували, щоб вона відповіла на їх питання, розповіла їм „усе".

Марія сказала, що вона нічого не знає. На це прокурор пригадав їй, що якраз „за це саме" — за передачу інформацій „сів" Іван Гель.

„Співбесідники" попередили Марію, що, якщо вони почують ще щось подібне її поставлять до кримінальної відповідальности за статтею 62 КК УРСР („антирадянська пропаґанда та аґітація"). Вони заявили, що це буде легко зробити бо за кордоном є вже багато

(Закінґення на стор. 5)

Відзначення 22-го Січня в Стейтовій Леґіслятурі в Олбані

Ню Йорк (УККА). — Так як в минулих рокахтак і в цьому відбудеться відзначення Актів 22-го Січня з 1918 і 1919 років в Стейтовій Леґіслятурі в Олбані у вівторок, 23-го січня ц. р..

Програма відзначення складатиметься із двох частин: перша частина програми відбудеться в залі Сенату в год. 12-ій полудня. Програма буде відкрита молитвою і складатиметься із промов визначних сенаторів і мистецької частини, якою керуватиме голова Відділів УККА Округи Олбані Ярослав Кушнір.

Після короткої перерви в год. 3-ій по полудні відбудеться друга частина в залі Леґіслятури. З промовами для підтримки актів Української Державности, виступлять сенатори: Ворен Андерсон, Чарлс Кук, Бруно і асемблімен Моріс Гінчі. Буде відчитана проклямація Українського Дня в стейті Ню Йорк губернатора Гю Кері.

Зорганізуванням цієї імпрези займається Окружний Комітет Відділів УККА в Олбані при тісній співпраці Централі УККА.

Рік-річно число учасників урочистого відзначення січневих роковин збільшується. Ми сподіємося, що і в цьому році в 60-річчя проголошення соборности українських земель в Києві в 1919 р. наша громада своєю численною участю задокументує любов і прив'язання до землі наших батьків України.

Громада Нюарку-Ірвінґтону відмітить роковини Державности і Соборности

Ірвінґтон, Н. Дж. — Заходами місцевого Відділу УККА тут у неділю, 21-го січня ц. р., в залі Ірвінґтон Гай Скул, відбудеться святочний концерт для відмічення 60-річчя проголошення незалежности України та 61-річчя підписання Акту Соборности. Концерт запланований на годину 4-ту по полудні, а в його програмі виступлять: бас-баритон Метрополітальної Опери Андрій Добрянський, дівочий хор СУМА „Жайворонки" з Ню Йорку, артистка української й американської сцени Лариса Кукрицька-Лисняк, артист-режисер Володимир Лисняк і ансамбль бандуристів при місцевій Станиці І УД УНА. Головним промовцем буде відомий студентський діяч, маґістрант теології Андрій Чировський.

Цього дня у всіх місцевих українських церквах будуть відправлені Богослужби в намірені українського народу.

Квитки вступу на пополудневий концерт можна набути в місцевих українських крамницях, а в дні концерту — при касі. Для молоді до 12 років — вступ вільний.

ЯНҐСТАВН ВІДЗНАЧИТЬ СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ БЕНКЕТОМ

Янґставн, Огайо. — З рамени Відділу УККА в Янґставні, 21-го січня ц. р., о год. 6-ій вечора, у приміщеннях Янґставнського університету в ресторані „Вікер Бескет", відбудеться бенкет для відзначення Свята Української Державности.

Під час програми бенкету доповідатиме А. Фединський. Виконавцями музичної частини цих відзначувань будуть: проф. Р. Рудницький з дружиною Сузанною та М. Мельникович. Передбачається також присутність конґресмена Лайла Вілліямса й інших політичних діячів Янґставну та околиці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик, Володимир Левенець, (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J., Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Питання безпеки

Протягом останніх кільканадцятьох тижнів багато американських законодавців, як рівнож речники Департаменту оборони наголошують, що ЗСА конечно мусять розбудувати систему „пересувних" ракет („Ем-Екс"), які мали б заступити дотеперішню головну американську стратегічну ракету „Мінетмен". Білий Дім в половині минулого року розпочав кампанію, яка мала на меті переконати членів тодішнього 95-го Конґресу підтримати пропозицію щодо розбудови цих ракет, а тепер плянує відновити і посилити цю акцію, коли минулого понеділка, 15-го січня, почав свою діяльність 96-ий з черги Конґрес ЗСА.

Хоча деякі законодавці з різних причин вже заявилися проти розбудови тих нових ракет, то інші члени обох Палат Конґресу, як рівнож спеціялісти-військовики доказують, що ракети „Ем-Екс" конечно потрібні для запевнення безпеки ЗСА та цілого вільного світу.

Згідно з твердженням американських розвідчих чинників і Департаменту оборони, Совєтський Союз до половини 1980-их років матиме вже так удосконалені міжконтинентальні ракети, що зможе попадати в майже всі „нерухомі" американські ракети, головним чином у „Мінетмени". Тому власне треба розбудувати систему ракет, які можна б пересувати з однієї місцевости до іншої, таким чином утруднюючи Москві можливість знищити ракети Америки.

Самозрозуміло, що було б краще, якщо б ЗСА не потребували видавати великі суми грошей на нову зброю, а могли призначувати їх на щоденні потреби свого населення. Але з уваги на те, що Совєтський Союз, хоча переговорює з Америкою щодо нового договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), то в той самий час продовжує продукувати все нові і більш деструктивні роди офензивної зброї, то ЗСА змушені реаґувати, щоб не послабла власна оборонна спроможність, як і оборонна спроможність цілого вільного світу.

Розбудовуючи систему „пересувних" ракет типу „Ем-Екс", Америка мала б змогу перевести відплатну акцію, якщо Москва розпочала б війну проти цієї країни, особливо коли б Совєтський Союз заатакував американську територію своїми міжконтинентальними ракетами. Ракети „Ем-Екс" були б не тільки „пересувними", але теж точнішими та з більшою винищувальною спроможністю, ніж будь-які дотеперішні американські ракети.

Хоча можна передбачувати, що Кремль, реаґуючи на розбудову сітки „пересувних" ракет, посилить свою пропаґанду відносно американського „мілітаризму" чи „імперіялізму", то навряд чи є на світі яка розумна людина, яка повірить цій пропаґанді, бо світ добре знає, що власне Совєтський Союз є найбільш імперіялістичною та мілітаристичною країною. В обличчі постійного скріплення совєтської воєнної машини ЗСА не можуть і не сміють не робити всіх можливих заходів для власної оборони і оборони решти світу перед совєтською загрозою.

Реґен знову кандидуватиме на президента ЗСА

Лос Анджелес. — Колишній каліфорнійський губернатор Роналд Реґен, який на Крайовій конвенції Республіканської партії в 1976-му році був найповажкішим суперником тодішнього президента Джералда Форда на номінацію і програв тільки різницею 70 делеґатських голосів, минулої суботи, 13-го січня, заявив кореспондентам, що не бачить жадної причини чому він не мав би кандидувати на президента в 1980-му році.

Реґен, якому минуло 67 років життя, є речником консервативної вітки Республіканської партії, але також має підтримку правих кіл із-поза тієї партії.

Коментатори вказують, що хоча Реґен фактично не сказав, що таки буде кандидувати, то його заява майже рівнозначна з формальною декляраціею. Думають, що він офіційно проголосить свою кандидатуру ранньою осінню цього року.

Любов Коленська

ЕТНІЧНІ ПАРАДОКСИ

Кожна етнічна група на еміграції, що вростає поза своїм материком у нове довкілля, переходить більше чи менше побажані внутрішні зміни. Чим більша відстань часу між відірванням від рідного ґрунту і „поселення" у новому, до того часу чужому оточенні, чим більше осягів на новому місці поселення під соціяльним, економічним та іншими аспектами, тим швидше звужується коло даної етнічної спільноти, більшає загроза заникнення її спадщинно-культурних первнів.

І в українській громаді не інакше. Сьогодні діє ще й цей фактор — майже недосяжний на рідним материку — що тут для молоді відкриті двері всіх університетів, і їй куди легше, як її батькам чи дідам у минулому, здобути будь-яку професію, навіть ту, яка раніше не кожній етнічній групі була доступна. Але це з черги збільшує небезпеку асиміляції, бож навчання у вищих школах відбувається у колі переважно неукраїнців, а вищі і відповідальніші становища потягають за собою знайомства з членами різних національностей, містком товаришування поміж якими є усім зрозуміла і спільна англійська мова. У цьому відношенні має свою вимову факт, що діти дуже нечисленних інтеліґентів-професіоналістів з-поміж перших і до деякої міри пізніших наших поселенців, які здобули академічну освіту, відсотково у далеко більшій мірі були податливі на асиміляцію ніж діти робітників.

До відчуження від своєї громади приводить ще й цей чинник, що інколи з переносом фірми доводиться молодій людині переїхати в інші райони країни, де немає українців, і нав'язувати принагідні знайомства та дружбу з особами етнічних походжень. А скільки сьогодні українців, збагатившись, покидають великі міста і більші українські ґромади в них, а віддаль створює дійсну чи уявну причину не брати участи в українських імпрезах чи відвідувати давніх приятелів. І так постають нові знайомства, не конечно з українцями, нові зацікавлення, а іноді й перебування у чотирьох стінах свого дому, що також не сприяє всецілому розвиткові спільноти, не створює нових клітин, нових паростей, потрібних у громаді. А з цим приходить повільне, але й поступове відчуження від своєї громади, яке з приходом кожного чергового покоління збільшується.

Явище асиміляції відбувається у кожній етнічній еміграційній групі — у меншій чи більшій мірі. На цю тему, яка включає погоню за успіхом та бажання опинитись на вищому щаблі соціяльно - економічної драбини, пише американська преса. Над цим явищем застановляються й американські соціологи, стараючись прослідити, куди це може запровадити населення цієї країни, яка після багатьох, часом протилежних експериментів, остаточно прийняла й обстоює та поглиблює засаду етнічної мозаїчности. Останньо на цю тему появилась у „Ню Йорк Таймсі" аналітична стаття Дарреля Монтеро п. н. „Занепад американсько-японської спільноти". Д. Монтеро є професором урбаністики та соціологом-дослідником в Мерилендському університеті. Він також є автором книжки „В'єтнамські втікачі в Америці".

У своїй статті проф. Д. Монтеро стверджує, що японці, бувши громадянами тільки другої кляси, у відносно короткому часі одного тільки покоління можуть почванитись незвичайними соціяльно-економічними успіхами. Він пише, що перші японські емігранти — Іссеї, прибувши до ЗСА, зустрінулись з неймовірною дискримінацією у кожній ділянці їхнього життя: праці, мешканевих умовин та едукації. Їх систематично виключувано з робітничих юній і єдине затруднення, що їм залишилось, це були послуги.

На протязі років каліфорнійський закон для чужинців забороняв їм бути власниками землі і вони, шукаючи якогось виходу з цієї важкої ситуації, на контракті закупівлі землі підписували своїх дітей — Нісеїв американських громадян, уже тут народжених. У тому часі населення білої раси сильно відсеґреґовувалось від японців. Та найбільший і кульмінаційний удар прийшов для них під час Другої світової війни, коли 110 000 японців виселено з Тихоокеанського побережжя та приміщено в таборах для „переміщених осіб".

Проте, не зважаючи на злиденні життьові умовини, друге і третє покоління — Нісеї та Сансеї — у великій мірі перемогли соціяльну та економічну дискримінацію. Проф. Д. Монтеро, базуючись на даних статистичного бюра стверджує, що 600,000 японців у ЗСА потрапили добитись успіхів, яких може позаздрити їх багато інших американців. Для прикладу: сьогодні середній заробіток японської родини в Америці є на 3000 долярів більший від пересічного заробітку іншої американської родини. У руках японців є найкращі професійні пости, їхній рівень освіти вищий від білих чи не-білих груп в

(Закінґення на стор. 5)

Панас Феденко

ДУМКИ НА НОВИЙ РІК

[3]

На це треба звернути особливу увагу, як на найбільшу перешкоду для української боротьби за незалежність. Запаморочені комуністичною пропаґандою народні маси Наддніпрянщини незабаром побачили, який режим принесла большевицька партія в Україну. Безоглядне грабування українського селянства „визвольниками з півночі", кривавий терор, мобілізація в Червону армію і повне беззаконство викликало відсіч: ті самі отамани, що орієнтувалися на Москву, обернули зброю проти Червоної армії. Зелений, Григоріїв перед повстанням проти Червоної армії викинув у квітні 1919 року у Чорне море десант французів і греків, що прийшли були в Україну допомагати монархістам будувати російську імперію. До армії УНР, що відступила від Дніпра на Волинь і Поділля, прилучилися ватаги повстанців і в червні пристала також армія Григорієва. що її переформовано як Київську дивізію армії УНР.

Ми втратили Галичину проти польських збройних сил, бо польська армія ген. Галлера, що воювала на боці Антанти проти Німеччини, до листопада 1918 р. була перевезена в Польщу і ударила на Українську Галицьку Армію в травні 1919 року. Однак ядро дисциплінованої УГА перейшло на східній беріг Збруча і піддержало боротьбу Армії УНР.

Влітку 1919 року совєтське військо покинуло Україну. Але замість „червоного" окупанта, прийшов „білий гнобитель" — військо ген. Денікіна, добре озброєне із арсеналів Франції та Великобританії. Настала найтяжча година для України. Пошесть тифу та інші хвороби скосили цвіт народу, молодь нашу, яка служила батьківщині у війську. Українська Галицька Армія опинилася через короткозорість своїх провідників в залежності від команди „Юга России" — Денікіна. Армія Наддніпрянська, під командою М. Омеляновича-Павленка, виконала наказ уряду УНР: вона виступила в історичний Зимовий Похід із Любара на Волині на схід, 6-го грудня 1919 року проти обох окупантів: „білого" і „червоного" військ.

Зимовий похід

Цей похід тривав у завзятих боях до 5 травня 1920 року. Його описав тодішній голова уряду УНР Ісаак Мазепа в своїй праці — „Україна в огні і бурі революції". Бувши в тому поході як політичний референт (радник) при команді армії, я мав нагоду прочитати лист уповноваженого російської „білої" армії полковника Попова і зробив з того письма копію. Дата — 7-го січня 1920 року, місто — Ольгопіль на Поділлі". В одному місці російською мовою Попов пропонував команді армії УНР переговори з представниками армії Денікіна про союз обох армій проти большевицького війська. Другий лист, з датою 8-го січня 1920 року, писаний українською мовою, висловлює жаль Попова, що армія Денікіна почала агресію проти армії УНР.

„Чи не дивно, що як ті, так і другі б'ються з комуністами одночасно, але не можуть дійти до згоди між собою. У Вас є те, чого бракує у нас — прихильність людности. У нас є те, чого бракує у Вас — військове знаряддя".

Уважаю ці слова Попова за найвище політичне свідоцтво для української визвольної боротьби того часу. Хоча режим 1918 року в Україні „відвернув народ від українства", — як це писав опісля славної пам'яті меценат українського культу Євген Х. Чикаленко до Ол. Скорописа Полуховського в листі з 22-го травня 1920-го року, — але непохитна віра провідників УНРеспубліки, уперта боротьба армії навернула народ до українства.

На жаль, це сталося у ворожій до нас міжнародній ситуації. І найсвідоміший і найкраще організований народ не може оборонити своєї країни, якщо він не має зброї та прихильників у світі. А така була нещаслива ситуація України в 1919 році.

Міркування про причини неуспіху боротьби

Не допоможемо собі шуканням винних за упадок української державности. Поляки тричі вели збройну боротьбу проти Росії: 1795, 1830 і 1863 року і не могли визволитися. Наслідком Другої світової війни втратили незалежність Естонія, Латвія, Литва, Польща, Чехо-Словаччина, Угорщина та інші. Ці приклади показують, як багато для народів їх свобода і самостійність залежить від міжнародної ситуації, від „коньюктури".

У нас, на початку 1919 року, було в народних масах Наддніпрянщини завзяття битися проти „білого" ворога, що хотів відновити старий режим. Коли ж довелося виступити проти ворога „червоного", то вже не стало чим воювати. Бойова енергія народу була розпорошена в незкоординованому повстанському русі.

[Продовження буде]

Володимир Барагура

ЗА РІДНУ ЦЕРКВУ, ХРИСТОВУ ДИТИНУ...

Роман Завадович „З буднів у свято", збірка віршів на релігійну тему, формат 8х6 цалів, сторінок 91, в-во „Ставропігія", Чікаго 1978 р. Ціна 3.00.

Хоч український нарід глибоко релігійний і в основах його національного характеру лежить християнська мораль, то через специфічні несприятливі історичні умови він не зміг видати з себе мислителів, наукових працівників, образотворчих мистців, майстрів слова, композиторів, які всеціло віддали б себе релігійним питанням чи тематиці. Пекучі потреби нації на протязі її бурхливого існування вимагали від людей науки, мистецтва й культури присвятити себе одночасно кільком різним ділянкам життя народу, а це не дозволяло їм зосередити свого таланту на такій контемпляційній проблематиці, як релігійна, що заторкає найглибші і найінтимніші тайники людської душі, які лежить у площині містерійного відношення людини до свого Творця і всіх похідних життєвих явищ.

Це, одначе, не значить, що наші мислителі, учені, мистці слова, кольорів, долота і тонів залишили цю царину поза полем своєї уваги і не присвятили їй бодай принагідно своїх талантів. Таким поетом і письменником є Роман Завадович у своїй ранній творчості для дорослих і в пізнішій творчості і для дітей та молоді, що стала виключним покликанням його життєвого призначення і місії. Так у своїх творах, як і в педагогічно-дидактичній, журналістичній і суспільно-громадській діяльності з ухилом до релігійно-церковних справ талант Р. Заводовича, це синтеза поєднаних і сплетених в одну нерозривну цілість і однiсть національно-патріотичних і релігійних первнів та елементів, притаманних духовості українського народу, з якого Завадович виріс, соками якого живив свою творчу індивідуальність і якому віддав свій життєвий труд. Тому його поезії навіть на суто релігійні теми мають у собі національно-патріотичні нотки і навпаки, його писання із світською тематикою базуються на глибокій вірі і християнських засадах добра, любови, прощення.

Про цей характер його творчости свідчить найновіша книга віршів з релігійною тематикою п. н. „З буднів у свято". Це вибірка релігійних поетичних творів, написаних автором принагідно в 1951-1978 рр.

Вже наголовок підказує, що поет писав її в хвилинах, коли в піднесеному молитовному настрої відривався від буденщини і в екстазі поринав у світ містики, філософії життя, теософії та духово єднався з Богом. Це поетове єднання висловлене ясними, нескладними, зрозумілими, але одночасно високо-мистецькими словесними засобами. Ця простота вислову характеризує Завадовича як глибоко-релігійну людину, що з наївною вірою, нелукавим серцем і щирою душею, свідомий своєї ницости стає навколішки перед лицем Абсолюту. Ця простота й поєдинчість та щирість вислову робить його релігійні твори близькими й доступними дитині, юнакові, дорослим людям кожного віку, освіченим і невченим, багатим і вбогим, щасливим і битим долею, всім, хто щирою душею і чистим серцем у наївній вірі хоче відкрити свою душу перед Господом.

Збірка поділена на п'ять циклів, з яких кожний творить ідейну, настроєву чи тематичну однiсть, але таємними вузлами всі вони поєднуються в одну цілість — могутній гимн Всевишньому, що проявляє себе видимо у Христовій Церкві, в обрядах рокових свят, у постатях святих і угодників Божих, світських і церковно-релігійних подвижниках та ісповідниках.

Два перші цикли мають контемпляційно - молитовний характер, який починається у першому циклі („Словом гартуйте серця!") уввідною поезією „Праслово", що є поетичною інтерпретацією євангельських слів на Різдво „На початку було слово і Бог був слово"... Почерез вірш-шедевр „Шумлять жита", в якому в релігійно-молитовній контемпляції й екстазі поет на тлі природи стає він-на-віч з „Тим, що завжди був і буде найвища в світі Правда і Краса", поет у низці віршів — на смерть Слуги Божого Андрея, про незаступимість рідної Церкви й віри, про першу Службу Божу в храмі свв. Володимира й Ольги в Чікаго, переходить до другого циклу („До Тебе, Мати, прибігаєм"), що повністю присвячений Матері Божій, культ якої від княжих та козацьких часів і до сьогодні плекає наш нарід.

Третій цикл — „Гомонять празничні дзвони" присвячений тематиці роковин релігійних свят — Різдво, св. Миколай, Великдень, Зелені свята, 10-ліття парафії свв. Володимира й Ольги в Чікаго в їх релігійно-церковних і національно-патріотичних аспектах.

У четвертому циклі „За рідну Церкву, Христову дитину" вміщені вірші,

(Закінґення на стор. 6)

Іван Кедрин

УКРАЇНСЬКИЙ РІК 1978-ИЙ

[6]

Болючі втрати

Нема такого роду, в якому не відійшли б у вічність вартісні для народу одиниці, бо це такий закон природи. Але в минулому 1978 році коса смерти порізала українську вільну ниву такими глибокими й широкими прірвами, що вони дали себе відчути усій нашій громаді в діяспорі. Вони поставили теж перед вільною громадою руба питання, що давно вже хвилює її: чи, як довго і в якій формі вона збереже свою українську національну самобутність і яким темпом ітиме процес асиміляції до чужомовного оточення у країнах поселення, коли так швидко і так раптово відходить найстарша ґенерація і такі щілини творяться в ґенерації середущій — і так мало одиниць активізується в громадському житті та виявляють амбіції бути нашими наступниками українські люди з ґенерації молодшої...

Просто неможливо у хронологічному порядку вичислити всіх тих, які впродовж 1978 року заповнювали з хрестиками вгорі повідомлення на 3-ій сторінці „Свободи". Тому тут наведемо тільки їхню частину, перепрошуючи родини тих Покійних батьків і матерів, синів і дочок, які теж відійшли і яких немає у цьому списку.

СІЧЕНЬ 1 — померла Клявдія Федаш, ЧСВВ. 3-го — Альфред Козак, кол. старшина УГА, адміністратор „Лиса Микити", що його видає і редагує Едвард Козак. 9 — Роман Степаняк, диригент „Молодої Думки" у Ню Йорку. 28 — Володимир Хома, старшина УПА, один з учасників рейду на Захід, який врятував рештки тієї останньої нашої новітньої підпільної збройної формації. 30 — Володимир Керод — старшина 1-ої Української Дивізії.ЛЮТИЙ. 2-го — д-р Богдан Мартинович — редактор „Українського Фармера". 3-го — Микола Давискиба — колишній головний радний УНСоюзу й довголітній дописувач до „Свободи". 6-го — д-р Михайло Тершаковець — найстарший із живучих колишніх учителів Української Академічної гімназії у Львові, дійсний член НТШ, сеньйор українських учених в ЗСА. 7-го — д-р Ігор Цимбалістий. 11-го — д-р Антін Вітковський — лікар-громадянин в Чікаго. 20-го — д-р Ілля Карапінка, кол. старшина УГА, один із найвидатніших членів Гетьманського руху.

20-го — о. Вісаріон Андрійчук, ЧСВВ, парох церкви на Асторії в Ню Йорку. 26-го — Оксана Ґенґало — довголітній секретар Президії ЗУАДК, одна з найактивніших діячок української громади у Філядельфії. БЕРЕЗЕНЬ. 6-го — д-р Володимир Нестерчук — голова „Самопомочі" в Ню Йорку, головний фінансовий дорадник і заступник голови НТШ, 12-го — д-р Василь Яшан, кол. старшина УГА. 17-го — д-р Микола Вацик, дійсний член і член Управи НТШ А. 24-го — адв. Ярослав Гриневич, кол. член УСС і УГА. 25-го — Олена Голіцинська-Брилинська, кол. одна з найвидатніших драматичних артисток. 25-го — Микола Бігун, один з найстарших і найвидатніших діячів ОУН. КВІТЕНЬ. 1-го — д-р Василь Стефурак, лікар у Чікаго, адв. Омер Малицький — адвокат у Клівленді, 22-го — інж. Іван Остапяк, старшина УГА, кол. член УВО і ОУН, 27-го — Вячеслав Давиденко, редактор, один із найкращих наших мовознавців, протягом 20-ти років член редакції „Свободи". ТРАВЕНЬ. 8-го — Михайло Лотоцький, один із сеньорів українських журналістів, кол. довголітній коректор „Діла", співробітник „Свободи", 10-го — о. протопресв. Павло Фалько, редактор „Українського Православного Слова" у Бавнд Бруку,11-го — проф. Іван Рудакевич, активний педагог,20-го — Микола Криволап, один із видатних і провідних діячів УРДП, 23-го — Семен Маґаляс, кол. директор Гол. Управи „Просвіти" у Львові, д-р інженерії проф. Микола Зайців, дійсний член НТШ, активіст у науковому і громадському житті. ЧЕРВЕНЬ. 1-го — Олександер П. Семененко, кол. посадник Харкова,автор книжки „Харків-Харків", адвокат, один з найвидатніших діячів нової підсовєтської іміграції, 2-го — д-р Матвій Стахів, кол. проф. права в УВУ, кол. голова НТШ А, журналіст і політик, 2-го — полк. Архіп Кмета — видатний діяч Гетьманського Руху, кол. високий старшина Армії УНР, 8-го — Антін Траска — кол. хоружний Гарматної бриґади корпусу Січових Стрільців, 15-го — Богдан Дацківський, кол. член I УД УНА, активний діяч комбатантського руху, 16-го — Петро Бакович, кооператор, один з перших членів УВО у Львові, 16-го — Василь Кричевський — артист-маляр, імпресіоніст, 30-го — Василь Гузар, кол. головний радний УНС.ЛИПЕНЬ. 5-го — д-р Володимир Галан, один з найвидатніших піонерів українського громадсько-політичного життя в ЗСА, довголітній голова Головної Контрольної Комісії УНСоюзу, співосновник „Стрілецької Громади" в 1925 р., довголітній екзекутивний директор, згодом президент Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, Голова Об'єднання б. вояків українців в Америці, довголітній член Екзекутиви УККА, директор „Української Щадниці" у Філядельфії, 11-го — Нікон Білок, видатний діяч православної громади в Рочестері, 11-го — Григорій Шміґель, видатний кооператор у Рочестері. 20-го — д-р Дмитро Капітан, лікар громадянин у Рочестері, 14-го — Олександер Бадуляк, кол. вояк I УД УНА, — 30-го — д-р Мирослав Орловський — лікар-громадянин, активний в лікарському і загальногромадському житті в Клівленді та околиці. ВЕРЕСЕНЬ. 11-го — д-р Тиміш Олесіюк, кол. член Української Центральної Ради у Києві, лікар-громадянин і активний політичний діяч, оди з творців УДЦентру на чужині, 16-го — проф. Степан Шах (замешкалий в Мюнхені, помер в Австралії), кол. директор гімназії в Перемишлі, кол. старшина УГА, історик м. Львова і української Академічної гімназії у Львові, 18-го. — Стефанія Салдан — активна діячка Союзу Українок в Америці, в Ню Йорку, 25-го — Авсентій Дорошенко, кол. сотник Армії УНР і Карпатської Січі, 27-го — Петро Постолюк — співзасновник В-ва „Червона Калина" у Львові і засновник того ж В-ва у Ню Йорку, кол. ад'ютант командира бриґади Микитки, фанатик книжки,понад 20 років працівник у В-ві „Свободи",член Головної Управи ОбВУА, найбільш заслужений у появі десятків вартісних книжок. ЖОВТЕНЬ. Антін Батюк, кол. старшина леґіону Українських Січових Стрільців і УГА, довголітній голова Українського Робітничого Союзу, один із співзасновників Українського Конґресового Комітету. ЛИСТОПАД. 15-го — проф. Іван Замша, довголітній генеральний секретар УВАН у Ню Йорку, заслужений науковець і науковий діяч.

Уже в грудні, 27-го, помер відомий вояк-громадянин, довголітній працівник в Головній Канцелярії УНС, св. п. д-р Іван Козак. Річні втрати українців в Америці завершились ненадійною смертю від серцевого удару в день Різдва Христового за новим календарем, 26 грудня, Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА, св. п. Владики Йосифа Шмондюка.

Вічна їм пам'ять!

Різне

6-го січня — Різдво: Послання всіх Владик, церкви заповнені вірними.

22 січня — 60-ті роковини 4-го Універсалу: з цієї нагоди у всіх осередках українського поселення в ЗСА й інших країнах — Академії-концерти, здебільша з активною участю молоді. Централя УККА видала окрему англомовну брошуру й розіслала тисячі листів. — 25 січня — відзначення роковин 4-го Універсалу в Конґресі: виступи 33 сенаторів і конґресменів, зустріч з представниками українського громадянства. Така ж зустріч — у Капітолі в Олбані, столиці стейту Ню Йорк.

29 січня — роковини бою під Крутами — відозва ЦЕСУС, скрізь академії молоді.

29 січня — проголошення III СКВУ на 23-26 листопада і складу членів Підготовчого Комітету та його Комісій. Призначення полк. Миколи Кравцева на директора бойової стратеґії у Пентагоні.

[Продовження буде]

ПРОТОКОЛ

29-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в місті Піттсбургу, Пеннсильвенія в готелі The Pittsburgh Hilton, Gateway Center

починаючи від 22-го травня до 27-го травня, включно — 1978 р.

11. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІДОМЛЕННЯМИ ТА ЇХ ПРИЙНЯТТЯ

(Продовження з попереднього числа)

(19)

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО КАСИРА ПАНІ УЛЯНИ ДЯЧУК

Уляна Дячук — головний касир УНСоюзу: У звіті сен. Павла Юзика на стор. 43 подано, що майно УНСоюзу в Канаді виносить коло 10 мільйонів. У фінансовому звіті є точно подана висота майна в Канаді на день 31 грудня 1977 — 5.118.212. Подає це, як спростовання для протоколу. Головній радній Анні Гарас вияснює на її домагання, щоб Союз давав безпроцентові позики студентам, що стейтові власті забороняють це робити. Це пояснення було протягом чотирьох років пояснюване пані радній, а тепер ще раз повторяє. Союз не завжди має фонди на гіпотечні позики. Тому інколи ми мусимо відмовляти уділення морґеджів. Просить пам'ятати про це, що часто члени вимагають більших дотацій, більших прибутків від інвестицій, а рівночасно домагаються зменшення відсотків від морґеджів. У відповідь делеґатові Романові Крупці: скільки коштував арбітраж, який тривав понад два місяці й багато експертів брало участь — коштував 69.114.97. Це є у фінансовому звіті. Делеґат Василь Куций запитував про офіційний звіт, який ми подаємо до державних властей. Це був запит до Контр. Комісії вона це вияснить. Василь Дідюк, головний радний, запитував про податки в Канаді. Так, ми платимо податки і вони наложені на вкладки, без огляду на це, чи ми маємо видатки. Ми в Канаді є трактовані як комерційна установа і як чужа. Схема тих податків є дуже скомпікована, бо кожна провінція має інші вимоги, також залежать від часу видання грамот. Д-р Аскольд Лозинський звернув увагу, щоб стипендії давати студентам, які є активні у громадському житті. Ми це беремо до уваги й часто активність студента є рішальна. На запит, скільки витрачено на переведення Заг. Зборів по Округах — є відповідь у фінансовім звіті й подана сума 13.990. В тій сумі подорожі виносять коло 5.000, а решта інші видатки. Це очевидно приносить користь Союзові, бо важливий є живий контакт і безпосередня зустріч з членами. Д-р Михайло Снігурович запитував про стипендії, щоб їх давати студентам, які студіюють українознавство. На жаль, мало є таких студентів. З терену є критика й домагання, щоб давати стипендії всім аплікантам, себто признавати бодай невеликі суми, але по можності всім. Інж. Михайло Нич видвигнув домагання, щоб дивіденду збільшити на 50 відсотків. В тому році ми виплатимо 515.000 титулом дивіденди. Коли б її так високо збільшити — то це було б завелике обтяження. Ми стараємося постепенно збільшувати. Годі робити радикальні зміни. Ми керуємося досвідом нашого актуарія. Коли брати під увагу зниження віку членів до 77 і їм виплачувати дивіденди у висоті річних вкладок — то це виглядало б, що член деколи вплачував би лищ 12 років свої вкладки, наприклад, коли вписується до Союзу у 65 році. Це було б неможливим. Головний уряд рішив виплачувати половину дієти членам Голов. Уряду у місцях їх поселення, коли вони репрезентують УНСоюз в даному випадку. Ця справа представляється так: цієї дієти не дістають платні урядовці — це належиться тільки тим, що не мають платні з УНСоюзу. Члени Екзекутиви, які виїжджають далеко в терені мають видатки на удержання, нічліг і прохарчування, дістають дієту повну, тому гол. урядовці уважали, що урядовці на місцях повинні діставати пів дієти. У відповідь Миколі Моті вияснює, що УНСоюз не може брати від морґеджів вищих відсотків, ніж їх беруть інші фінансові установи. Іван Пригода жалівся, що не виплачено йому винагороди. Він заступав секретаря 361-го Відділу, де були клопоти. Сподіваємося, що з вибором нового секретаря усе наладнається і він винагороду дістане. Покищо Нова Управа Відділу просила здержати всі винагороди, аж діловодство наладнається. Кирило Безкоровайний звернув увагу на втрату морґеджів у Ню Йорку. Ми дали сімом родинам морґеджі в роках 1960-1963 в околиці Бронксу. Ця дільниця в скорому часі дуже підупала. Ціла ця дільниця комплетно знищена. Ми не могли домів продати, ані винаймити. Кошти подорожі є виплачувані згідно з бюджетом. Коли наші урядовці репрезентують УНСоюз у інших установах, то не побирають дієти, лиш зворот коштів дороги. Наші допомоги не є призначені, щоб діставав їх кожний хворий член. Це було б понад фінансову спроможність УНСоюзу. Тому є вимога, щоб член був хворий 5 місяців. Ми видаємо допомоги тим членам, які хронічно хворіють і потребують такої допомоги на сплату вкладок.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО ОРГАНІЗАТОРА СТЕПАНА ГАВРИША

Степан Гавриш — головний організатор УНСоюзу:

УНСоюз має 22 Відділи, що є далеко віддалені, тому їх не можна об'єднати в Окружні Комітети. Вони разом об'єднують 1100 членів. Головні урядовці УНСоюзу при нагоді поїздок в терен стараються їх відвідувати й відбувати зустрічі з членами. За виконання квоти приєднання нових членів у цих Відділах нагороду одержує секретар. Плян праці кожного року в грудні Екзекутива затверджує і він є проголошений. Ми ввели для дітей нову клясу забезпечення ДП 65, але вона не має попиту. Наш молодечий Відділ зменшився майже до половини. Вияснює, що Організаційний Відділ подає в статистиці лиш ті Відділи, що приєднали десять чи більше членів. Натомість Рекордовий Відділ подає різні статистики, тому там Відділи є виписані кілька разів. Нашим завданням є організувати членів, а не провадити статистику, яку веде Рекордовий Відділ.

Д-р Лозинський Аскольд запитував про те, які пороблено заходи, щоб спинити спад членства. Про це є у звіті — гляди книга звітів.

Д-р Михайло Снігурович запитував про протизаходи в справі спаду членства і щоб подати аналізу. Д-р Снігурович, як бувший обласний організатор, добре знає про причини ‹спаду›. Відділи тратять членів, нових не здобувають. Аналізу знайдете у звіті головного секретаря. Мартиненко Михайло запитував, скільки делеґатів приєднували членів. Активних делеґатів у приєднуванні членів було 300.

ВІДПОВІДІ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА Д-РА ІВАНА ФЛИСА

Д-р Іван Флис — заступник головного предсідника:

Предсідник УНСоюзу у своєму звіті сказав, що перераховання голосів з 28-ої Конвенції — це була „проблема Флиса''. Я на це дивлюся інакше. Це не моя проблема, але цілого Союзу. Моєю проблемою нині є: чому пан предсідник умістив мене на своїй офіційній виборчій листі, як заступника предсідника? Я не є кандидатом на заступника предсідника. Як можна моє ім'я стягнути з цієї листи? На запитання делеґатів інж. Боднара і Мартиненка про справу перераховання голосів вияснює, що годі ствердити, хто був винен. Не можна назвати винного, коли його „не зловлено за руку''. Ви читали наш звіт про цю справу.

У справі звіту голов. редактора: Головний Уряд покликав Комісію у складі: д-р Гнатюк, проф. Шмагала, д-р Скальчук і д-р Флис. Комісія розглядала контроверсії, які заіснували. Ми опрацювали правильник і віримо, що якби придержувалися того правильника заінтересовані сторони, то була б згода. Чому не був видрукований звіт головного редактора? Він погодився, що після опрацьовання правильника і наших рекомендацій він звіт передагує. Ми працю-виконали й на спільному засіданні з редактором устійнили, котрі частини зі звіту він виключить. На жаль, інші трудноші зайшли між президентом і редактором, і він не погодився скорочувати свого звіту. Отже, ми не одержали скороченого звіту — тому не могли подати секретареві до друку. Ще повертається до „суми 415.304'', що є у фінансовому звіті під рубрикою „мандаторі секюрітіс валюейшен різерв'', про яку головний предсідник сказав, що це так, як „сурплес різерв''. Кожна резерва може бути так числена. Але ця резерва є взята з прибутку, бо ми обезцінюємо наші стаки. При кінці року зиск буде зменшений з цієї резерви до бажаної висоти. У звіті є подано, що 20.000 уділів у „Гемілтон Інвестмент Трост'' на суму 400.000 (книжкова вартість) представляє ринкову вартість 37.500 — а різницю 362.500. — доведеться списати з вищезгаданої „резерви''. Заходить питання: Чому ці шери були куплені? Хто ДАВ ДОРУЧЕННЯ ці шери купити?

Предсідник Конвенції проголошує, що Сесія закрита. Наступна СЬОМА СЕСІЯ почнеться нині ввечері о год. 8-ій. Тепер перерва на вечерю, а після сесії буде голосування.

СЬОМА СЕСІЯ
середа, 24 травня 1978, ввечері.

Сесію відкрив о год. 8:15 предсідник Конвенції й передав ведення нарад заступникові проф. Іванові Телюкові.

Відповіді головних контролерів

Іван Геврик — голова Контрольної Комісії:

Згідно з постановою статуту, Екзекутива запрошує мене на кожне засідання. Я протягом чотирьох років делеґував на ці засідання Івана Винника з Ню Йорку. Цього року перед Конвенцією я сам приїхав. Цей мандат надала мені 28-ма Конвенція. Перед 28-ою Конвенцією (за 4 роки) я зорганізував 320 членів. Тоді не було льотерійних. У звітовому часі я зорганізував 121 члена. Які резолюції не були виконані — скаже Вам секретар Контр. Комісії, д-р **Іван Скальчук.**

Д-р ІВАН СКАЛЬЧУК: Вичисляє невиконані резолюції,які були ухвалені Конвенцією,або Головним Урядом у звітовому часі.Прийнято додатково обо обласних організаторів на терен ЗСА і одного в Канаді. Прийняти асистента головного організатора. Збільшити організаційний Відділ до 12 осіб. Для справ винайму дому покликати Комісію з трьох осіб (Екзекутива, Гол. Рада і Конт. Комісія). Заключити умову між УНСоюзом, а Корпорацією Дому. Видавництво і друкарню перенести до нового приміщення до 1975 р. Від січня 1975 видавати „Свободу'' у форматі 8 сторінок, а „Тижневик'' — 16 сторінок. Видавати „Веселку'' у двох мовах. Опрацювати видавничий плян. Влаштувати архів і бібліотеку. Доповнити персональний склад редакції. Це були основні резолюції. До менше важливих справ зачислює те, що довший час не було таблиці на союзовім Домі та не вивішувано українського прапору.

ІВАН ВИННИК

УНСоюз працює в рамках ухваленого бюджету. У звітовому часі заощадив біля 3.000.000. Від інвестиції у „Гамільтон Інвестмен Траст'', зробленої в 1971 р., ми не дістали відсотків за роки 1975-1977. Разом з вкладом наша втрата може виносити біля пів мільйона, бо компанія ця є на дорозі банкрутства.Фінансовий звіт з Корпорації Дому є тому різний, бо Контр. Комісія дораховує залеглі відсотки й амортизацію. Після консультації з адвокатом, ми настоювали, щоб заключити умову, бо це дві окремі Установи, УНСоюз і Корпорація Дому. Первісний контракт був на 9 мільйонів, дійшов майже до 14. Це тому, що в контракті були щілинки й це використали контрактори. Була вибрана Комісія Дому в складі: Іван Флис, Тарас Шмагала і Іван Винник. На його думку, повинен бути поданий залеглий податок за 1977 р., який ми платимо з дому в 1978 р. Це повинно бути у звіті. Контр. Комісія є тієї думки, що старий дім повинен був бути проданий вже давно, бо це спричинює додаткові кошти. Його звіт не був причиною запізнення видання звітів,як це потвердив йому редактор.

Д-р БОГДАН ГНАТЮК

Тому, що були запитання, що робила Контр. Комісія, щоб полагодити проблеми, які були у звітовому часі, — відповідає, що справа не в законах, ані в писаних правильниках, але в людях. Якщо люди вміють між собою узгіднювати свої думки, вміють спільно працювати, то всі проблеми й трудноші будуть полагоджені.

о.ІВАН ВАЩУК

Відповідає на запитання, чому „Свобода'' дефіцитова. Згідно зі звітом, член платить за одне число „Свободи'' два і пів цента — то як вона може бути прибуткова? УНСоюз доплачує до передплати кожного члена 20.02 річно.

Відповіді головних радних:

Б. Футей:

Округа Клівленд виконала назначену квоту у приєднуванні членів, отже до того також причинилися гол. радні з тієї Округи. В часі нарад Голов. Уряду діє Комісія Молоді. Однак, багато ухвал тієї Комісії не є виконані. Все таки підвищено суму стипендій з 3.000 до 16.000 — це була одна з резолюцій згаданої Комісії. Комісія пропонувала влаштувати курси для провідників молоді. Погруддя о. Грушки не могло бути залишене у парку в Клівленді тому, бо звідтам зникли деякі цінні пам'ятники. Передано справу до вирішення Екзекутиві. Погруддя є у Клівленді в одного громадяннна. Ждемо рішення Екзекутиви.

Д-р Мирон Куропась

Відповіді на запитання, чому молодь не вписується в члени УНСоюзу — він не має. Статистика о. Данильчука є застрашаюча. Це проблема цілої нашої громади. Як не буде українських дітей, то не буде молоді в Союзі. Були домагання вже 10 років тому, щоб створити Комісії досліду справ молоді і призначити її бюджет, щоб перевірила, чому наша молодь не включається в члени Союзу. Але кожного року проти такого бюджету був пан Лисогір. Коли б ми були зачали таке дослідження десять років тому, то, можливо, ми нині були б мали розв'язку цього питання. Вісім років тому було рішення, щоб розвідати про можливість ужити союзову резерву на придбання нових Союзівок. Пан Квас має статистику, що на Союзівці відбулося понад 500 шлюбів „завдяки'' Союзівці. Але ми маємо, замість союзівок, величавий будинок, але за 5 літ там не відбувся ані один шлюб. Ми говоримо про сеньйорів, про дім для них, але нічого конкретного не зроблено. Норвежці мають братський союз. Вони за минулих вісім років подвоїли членство.

На запит п. Городиського, яка користь Союзові з того, як буде брати участь у акціях політичного життя у Вашінгтоні, відповідає, що це збільшить престиж і притягне молодих професіоналістів. Йосип Лисогір сказав, що Відділ у Чікаго, де належить Куропась, втратив членів. Відділ, де належить Лисогір, також втратив членів.

Евген Репета:

Відповідає Петрові Ліщакові на запит, що він зробив, як голов. радний? Робив те, що приписує статут. Погоджується з голов. предсідником, що немає об'єктивних причин, щоб число членів зменшувалося. Однак, він не згідний з голов. предсідником у методах приєднування членів і підході до організаційної праці. Як приклад, подає звільнення з праці п. Дідюка. За час праці п. Дідюка Канада давала рівно в пересічі 737 членів. Після звільнення з праці п. Дідюка Канада давала річно 353 члени. Отже, наполовину менше. Це тому, що не було обласного організатора. Так само сталося в Клівленді по його відході, але коли прийшов там обласний організатор п. Дейчаківський, то число нових членів почало збільшуватися. Треба також збільшити нагороду для секретарів, щоб їх заохотити до праці. На його думку, Екзекутива повинна була дати морґедж на будову Українського Культурного Центру в Детройті. Підхід Екзекутиви до тієї справи був неправильний. Доцільно було б змінити нашу систему й уподібнити її до тієї, що є в корпораціях чи в наших кредитівках, де є Рада Директорів і Управа.

Інж. Мирослав Кальба:

Інж. Августин Рудник з 257 Відділу питав, чому відмовлено панові Кальбі відвідувати Відділи на заході Америки? Відповідає, що це тому, бо він не погоджувався зі станом відносин в УНСоюзі і мав відвагу боронити правопорядок. Тому попав у неласку.

Іван Одежинський

Відповідає на запит Михайла Сороки з Від. 136, де є члени, які Одежинський приєднав. Відділ, що його зорганізував Одежинський, є найбільший у Пеннсильванії. Крім того, він зорганізував пластовий Відділ у Філядельфії і Відділ у Лігайтоні. На другий запит, чому записує осіб слов'янського роду, — покликується на постанову статуту.

Відповіді головного редактора Антона Драгана

Редактор насамперед заявляє, що не було випадку, щоби колинебудь пан предсідник, чи хтонебудь з членів Екзекутиви прийшов до нього і вимагав друку якогось матеріялу.

Коли він, себто головний редактор, мав щось сказати, то говорив предсідникові, або на властивому форумі. Таким властивим форумом є Головний Уряд УНСоюзу, який статутово має виконну владу в УНСоюзі. Редактор почувався до обов'язку інформувати про все Головний Уряд. У недрукованому звіті він заторкнув справу доповнення редакційного складу. Але хоч це важлива справа, вона не була причиною того, що він вирішив на минулорічних нарадах Головного Уряду з'ясувати жалюгідний — невідрадний стан, що заіснував у нашій Установі, а зокрема у поведінці пана предсідника. Це було одне з найтрудніших рішень його життя. Зокрема тому, що у журналістичній професії люди здають собі справу зі всіляких „підкидуваних'' нашими ворогами „домашніх задач''. Головною метою ворожих чинників є спричиняти й ширити між нами вражду, чвари й свари, бо наша єдність і наша зорганізованість становить для них найбільшу загрозу з нашого боку. Але ми також свідомі того, що посторонні ворожі чинники свідомо й рафіновано підкидають нам думку, що всюди серед нас є їх рука, щоб викликати у нас недовір'я, підозри й поширювати серед нас депресію, щоб ми боялися своєї тіні. Це послаблює і розбиває нашу громаду. Є справи, про які можна і треба говорити. Бенджамін Франклін колись сказав, що наймудріший є той нарід, який є найкраще поінформований. Нарід має право знати. Однак знаємо, що є ще „той третій'' поза нами — отже, якщо редактор на зборах щось недоговорює, то це тому, щоб не підривати престижу цього світлого збору. Справи були принципового порядку. Насамперед треба з'ясувати характер нашої установи. Є дві концепції: „бизнес'' чи „сервіс''. Коли заглянути до статуту, акту інкорпорації нашої Установи, то виразно виявляється, що ми маємо робити „бизнес'' на те, щоб служити нашим членам, нашій громаді, а не навпаки. Це були основні причини розходження між ним і головним предсідником. Він все це з'ясував Головному Урядові. Немає в тому розходженні ніяких особистих образ, упереджень чи застережень. Одиноко, що він є заінтересований — щоб цей мандат, який дав йому Головний Уряд 25 років тому за апробатою і з доручення Конвенції, він міг віддати неоскверненим і несплямненим та міг кожному подивитися в лице у свідомості, що він без страху перед ніким і ласки для нікого виконував свої обов'язки. (На залі оплески).

Щоб не забирати часу на потрібні відповіді дискутантам, він зголоситься до кожного, щоб вияснити запитання. На запит д-ра Аскольда Лозинського, що означає вислів у конвенційному звіті „брутальне заперечення принципів і засад нашої Установи'', редактор в тому випадку мав на думці цьогорічний Альманах УНСоюзу. Цю справу він з'ясував Головному Урядові, але вона ще не полагоджена.

За 25 років він не мав ніякого конфлікту. Може це було непорозуміння, але там, де йдеться про наш престиж, нашу честь, наші принципи — то він не буде мовчати. Повторенням давньої істини: „нехай пропаду я, але нехай живе правда'', — закінчив редактор своє слово.

Головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір у відповідь на заміти вияснює: Інвестиція у „Гамільтон Інвестмент Траст Ко.'' була зроблена в 1971 р. Тоді вони платили по 8% і по 10%. На жаль, ця справа вийшла нефортунно, бо після чотирьох років Компанія пішла на дорогу упадку. Є вигляд, що ситуація може поправитися, бо вони мають з банками різні договори.

Відносно справи непорозуміння з головним редактором — заявляє, що треба все полагодити, щоб праця йшла вперед.

Після того головний предсідник підійшов до головного редактора й вони подали собі руки. На залі рясні оплески.

УДІЛЕННЯ АБСОЛЮТОРІЇ УСТУПАЮЧОМУ ГОЛОВНОМУ УРЯДОВІ

Іван Геврик — голова Контрольної Комісії УНСоюзу, заявляє: „В імені Контрольної Комісії я ставлю внесок на прийняття звітів Екзекутиви, головних радних та уділення абсолюторії''.

Внесок цей піддержав Остап Зенюк, делеґат 15-го Відділу, д-р Василь Вереш (Відділ 4) і мгр Володимир Ничай (106 Відділ). Проф. Іван Телюк, заступник предсідника Конвенції, який веде наради, після голосування стверджує, що внесок Контрольної Комісії на уділення абсолюторії прийнято через аклямацію.

14. ВИБІР ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ
[Номінаційне голосування]

Суддя Бернард Корчинський, делеґат 421 Відділу, покликує секретарів, щоби відчитали звіт зі стану присутніх на Конвенції делеґатів.

Микола Хоманчук, Відділ 5, секретар Верифікаційної Комісії, українською мовою, а Володимир Рефт, Відділ 120, секретар Верифікаційної Комісії, англійською мовою прочитали звіт зі стану делеґатів присутніх на Конвенції, а саме:

На Конвенцію не прибуло двох делеґатів: о. Михайло Борисенко — Відділ 424 і Віра Боцюрків — Відділ 492. Разом зареєстровано делеґатів — 404. Не прибув досі головний директор УНС для Канади дост. сенатор Павло Юзик, так що членів Головного Уряду є 25. Разом усіх голосуючих є 429.

Проф. Іван Телюк, заст. предсідника Конвенції, проголосив, що розпочинаємо передвибори і покликав до слова Василя Гузара, Відділ 289 — голову Виборчої Комісії.

Василь Гузар — голова Виборчої Комісії, покликав членів Виборчої Комісії, щоб зібралися біля президіяльного стола. Розділено Виборчу Комісію на чотири групи в кожній по три особи. Група А: Т. Мельник, П. Тарнавський, В. Берізка. Група Б: Ю. Гуглик, М. Хомин, М. Мота. Група В: Л. Боднар, П. Мудрий, Б. Одежинський. Група Г: Я. Кришталович, М. Каркоць, М. Марчук.

Заряджено, щоб усі гості залишили залю. На залі можуть бути тільки делеґати.

Д-р Іван Флис пояснює техніку голосування. Виборча Комісія поділена на 4 групи. Група А: видає бальоти делеґатам Відділів від 1 - 109 і членам Голов. Уряду. Група Б: делеґатам Відділів 112 - 236; Група В: від 237 - 361 і Група Г: 362 - 498.

Делеґати можуть заходити до кабін, що в числі 12 є поставлені для їх вигоди й там виповняти бальоти. Пояснює спосіб виповнювання бальотів. Після того, бальоти треба віддати до властивої скриньки. По закінченню голосування кожний може опустити залю. Зокрема звертає увагу на правильне виповнювання бальотів.

СЕСІЮ ЗАКІНЧЕНО.

ВОСЬМА СЕСІЯ

Четвер, 25 травня 1978, ранком

Д-р Ярослав Падох, предсідник Конвенції, відкрив наради о год. 9:15.

Секретарі Іван Скочиляс і Тамара Куропась відчитали протоколи нарад і рішень попереднього дня. Протоколи відчитано у двох мовах,українській і англійській.Відчитані протоколи, на внесок делеґата 15-го Відділу п. Остапа Зинюка, одноголосно прийнято.

Володимир Винницький, делеґат 239-го Відділу, запитує чи вислано запрошення на Конвенцію Блаженнішому Йосифові до Риму.

Володимир Сохан, — головний секретар, потверджує, що Екзекутива вислала запрошення.

Д-р Ярослав Падох, предсідник Конвенції, запитує п. Винницького, чи він хоче, щоб вислати привітальну телеграму. Він відповідає:„Так, пане Докторе. Я в імені Конвенції пропоную, щоб телеграму з привітом вислати''. (на залі оплески).

Д-р Ярослав Падох просить, щоб пресова Комісія вислала телеграму.

12. ЗВІДОМЛЕННЯ СТАТУТОВОЇ КОМІСЇ; ДИСКУСІЯ ТА УХВАЛИ

Д-р Юрій Оришкевич, Відділ 251, голова статутової Комісії, подає вступні зауваги. Комісія передискутувала деякі зміни й доповнення статуту, які будуть предложені Конвенції до вирішення. Просить секретарів відчитати протокол зі засідань.

Ярослав Блищак (486) і Володимир Бойд-Борискевич (94) відчитали протокол зі засідання Статутової Комісії, яку покликала Екзекутива. Протоколи відчитано двома мовами: українською і англійською.

З відчитаного протоколу виходить, що Комісія відбула наради в днях 16-24 травня 1978.

Комісія уконституувалася наступно:

д-р Юрій Оришкевич (251) — голова, Марія Шпікула (221) — заступник голови, Ярослав Блищак (486) — секретар українською мовою, Володимир Бойд-Борискевич (94) — секретар англійською мовою. П'ятий член Комісії, Богдан Зорич (432 Відділ), з причини недуги не приїхав. Комісія співпрацювала з членами Екзекутиви та розглянула пропозиції Окружних Комітетів, Відділів і поодиноких членів. Комісія переглянула цілий статут, опрацювала пропозиції змін і доповнень та декілька резолюцій.

ПРОПОЗИЦІЇ ЗМІН СТАТУТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Всі пропоновані зміни були видруковані й роздані делегатам. Д-р Юрій Оришкевич пояснює зміну § 8. (текст поданий нижче). Секретарі Комісії обома мовами відчитали проєкт § 8.

ВИНАГОРОДА

§34. Членам Головного Уряду, що беруть участь у засіданнях Головного Уряду, Головного Екзекутивного Комітету, Конвенції або зайнятим з уповноваження Головного Уряду чи Головного Екзекутивного Комітетv. мають бути заплачені подорожні кошти з місця їх осідку до місця засідання чи урядування і назад враз із такою денною дієтою, яку плачено делеґатам на останній Конвенції, з вийнятком, що коли засідання відбувається в головній канцелярії Союзу, тоді ті члени, що зайняті в канцелярії, не дістають дієти.

§34 Члени Головного Уряду, що беруть участь у засіданнях Головного Уряду, Головного Екзекутивного Комітету, Конвенції або зайнятим з уповноваження Головного Уряду чи Головного Екзекутивного Комітету, мають бути заплачені подорожні кошти з місця їх осідку до місця засідання, чи урядування і назад враз із такою денною дієтою, яку плачено делеґатам на останній Конвенції, з вийнятком, що коли засідання відбуваються в головній канцелярії Союзу, тоді ті члени, що зайняті в канцелярії, не дістають дієти,

ЯКЩО ЦІ ЗАСІДАННЯ ВІДБУВАЮТЬСЯ У ЗВИЧАЙНИХ ДНЯХ ПРАЦІ.

Заввага: підкреслені букви означають пропущення. Текст поданий великими буквами вказує на зміни.

ДЕЛЕҐАТИ

Число делеґатів і право голосування

§8 Кожний правно встановлений, правноправний відділ УНСоюзу, що має 75 або більше членів, які платять в тому відділі вкладки до Братського Фонду УНСоюзу є управнений до заступництва і голосування в усіх справах, які будуть порушувані на Конвенції, а саме: відділи, що мають від 75 до 149 членів включно, вибирають одного делеґата; від 150 до 299 членів включно — двох делеґатів; 300 до 999 членів включно — трьох делеґатів; 1000 і більше членів — чотирьох делеґатів. Кожний делеґат є управнений до одного голосу. Жадний відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Відділ, який має менше ніж 75 членів, щоб здобути представництво на Конвенції, може об'єднатися з іншим відділом, який також має менше ніж 75 членів, і коли обидва так об'єднані відділи матимуть не менше, ніж 75 членів, тоді вони будуть управнені до вибору одного делеґата. Якщо ці відділи не умовляться добровільно інакше, тоді відділ з більшим числом членів буде управнений вибрати делеґата, а відділ з меншим числом членів — заступника.

Головний Екзекутивний Комітет, видаючи повідомлення про Конвенцію, повинен оголосити для добра таких відділів список усіх тих відділів, що мають менше ніж 75 членів, з іменами і адресами їхніх урядовців.

Член може голосувати на конвенційного делеґата тільки один раз і тільки в тому відділі в якому платить вкладки до Братського Фонду УНСоюзу.

ДЕЛЕҐАТИ

Число делеґатів і право голосування

§8 Кожний правно встановлений повноправний відділ УНСоюзу, що має
65
або більше членів, які платять в тому відділі вкладки до Братського Фонду УНСоюзу є управнений до заступництва і голосування в усіх справах, які будуть порушені на Конвенції, а саме: відділи, що мають
65
до 149 членів включно, вибирають одного делеґата; від 150 до 299 членів включно — двох делеґатів; 300 до 999 членів включно — трьох делеґатів; 1000 і більше членів — чотирьох делеґатів. Кожний делеґат є управнений до одного голосу. Жадний відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Другий розділ — повністю пропустити
Третій розділ — повністю пропустити
Четвертий розділ — без змін.

Дискусія над пропонованими змінами статуту

Д-р Михайло Снігурович (414) є за зміною з таких мотивів зменшення кількости делеґатів і коштів Конвенції, зактивізує менші Відділи, усуне непотрібне непорозуміння при злуці Відділів.

Іван Лаба (177) — висказує свої думки й є проти зміни.

Д-р Юрій Цегельський (368). Зміна збільшила б репрезентацію. Є проти того, щоб заборонити лучитися малим Відділам, бо вони повинні бути репрезентовані. Сумнівається, чи зміна вплине на збільшення членів.

Д-р Володимир Сенежак (27): У малих місцевостях Відділи не мають змоги збільшити членство. Вони були б позбавлені репрезентації на Конвенції. Як довго Комісія не знайде способу, щоб малі Відділи були репрезентовані, — ми в ім'я демократичних засад мусимо відкинути пропоновану зміну.

Василь Пастушок (388). Злука Відділів є побажана, бо малі українські скупчення були б позбавлені репрезентації. Це була б дискримінація малих Відділів і їх членів. Ми радше потребуємо збільшити репрезентацію, ніж зменшувати. Є за тим, щоб залишити статут так, як було дотепер.

Д-р Василь Вереш (4). Є проти зміни, бо малі Відділи були б позбавлені репрезентації, а вони часто не мають змоги придбати нових членів. Конвенція повинна відкинути цю зміну.

Д-р Роман Смук (425). Є проти прийняття, бо це дискваліфікує третину Відділів.

Тимко Бутрей (164). Є за злукою Відділів і проти зміни.

О. протоієрей Петро Мелех підчислив, що злучених Відділів є 89. У мотивах за зміною подається заощадження, а позбавляється при тому репрезентації великого числа членів. Є проти пропонованої зміни.

Марія Шевченко (496): Приїхала аж зі Сіятел, стейт Вашінґтон. Там є мало українців. Годі збільшити членство, бо громада невеличка. Раз за 25 років довелося бути на Конвенції. Розкаже, як приїде, як виглядає життя на сході Америки. Не позбавляйте малих Відділів цієї такої потрібної зустрічі хоч раз на 25 років. Залишіть статут без змін.

Роман Крупка (361) висказується за злукою Відділів і щоб залишити „по давньому".

Василь Дідюк — головний радний, робить зауваження Екзекутиві, що на місце хворого члена не призначила іншого, щоб Комісія була в комплекті 5-ох членів. Малі Відділи повинні бути репрезентовані на Конвенції. Коли йдеться про зменшення числа делеґатів, то радше обмежити число від далеких Відділів до 2.

Степан Іваницький (276), є проти зміни. Вносить на закриття дискусії.

Інж. Микола Денисюк (487) піддержує внесення на закриття дискусії.

Після переведення голосування предсідник стверджує, що одноголосно рішено припинити дискусію.

Д-р Ярослав Падох, предсідник Конвенції повідомляє, що треба 2/3 голосів, щоб зміни статуту були прийняті. Така вимога є у постановах нашого статуту. На заувагу інж. Володимира Бережана (114) предсідник призначує осіб, що мають перечислити голоси. Після того повторяє внесок і піддає під голосування. Після голосування предсідник ствердив, що внесок Статутові Комісії відкинено великою більшістю голосів (лиш декілька голосів були за внеском).

Уляна Дячук, голов. касир УНСоюзу, повідомляє, ща частину дієти делеґати одержать нині чеками, які можна міняти у сусідньому банку.

Д-р Юрій Оришкевич реферує § 25, який є пов'язаний предметово з новою секцією УІІА., що є на сторінці 4 проєкту. Це треба разом лучити. Тому тепер предкладає до вирішення зміну §34, залишаючи §25 на пізніше обговорення. Секретар Статутової Комісії відчитав пропоновану зміну статуту §34, як нижче подано.

Тому, що ніхто не зголосився до дискусії, предсідник Конвенції піддав внесок під голосування й ствердив, що повищий внесок статутової Комісії прийнято одноголосно. Зміну § 34 одноголосно затверджено.

Іван Скочиляс, секретар Конвенції, представив гостя, що прийшов привітати Конвенцію, головного предсідника Союзу Українців Католиків „Провидіння" у Філядельфії, о. шамб. Роберта Москаля, канцлера Філядельфійської Митрополії.

О. шамб. Роберт Москаль: Від Головної Управи Союзу Українців Католиків „Провидіння" вітає 29-ту Конвенцію:

„...Роля Українського Народного Союзу, найбільшої української братсько-забезпеченевої установи, не обмежується лише завданнями і цілями забезпеченевої діяльности, ця роля важлива теж у сфері культурної і громадської праці, сприяючи загальному ростові й розвиткові збірного життя усієї нашої української спільноти в Америці. В цьому аспекті важливим фактором є концентрація сил і дружня співпраця усіх чотирьох українських братських союзів, які творять не тільки забезпеченево-фінансову базу в розвитку українського братського життя, але своєю творчою, культурною і видавничою працею та всесторонньою підтримкою українського церковного, громадського і молодіжного життя, зокрема фінансовою допомогою... є хребтом, що зміцнює структуру усього життя нашої спільноти. Не менш важливою є роля братських Союзів у допомозі визвольній боротьбі українського народу, про що свідчать численні заходи і акції братських Союзів для оборони національних і людських прав українського народу в Україні на протязі вже багатьох років. Український Народний Союз може похвалитися значними досягненнями в цій важливій ділянці".

Побажанням усіх Божих Ласк для здійснення важливих задумів закінчив своє привітання.

Д-р Ярослав Падох, предсідник Конвенції, дякує о. шамб. Робертові Москалеві за гарне привітання. Для нас це велика приємність і почесть, що головний предсідник „Провидіння", іншої нашої братської забезпеченевої установи, загостив до нас. Коли продумати, що це уроженець Піттсбургу і так гарною українською мовою говорить, то напевно і наш радний Джула, голова Союзової Округи у Піттсбургу, буде гордитися тим. Ми всі бажаємо, щоб у дружній співпраці всі чотири наші братські Союзи прислужились добрій українській справі і своїм членам.

Д-р Юрій Оришкевич — пояснює текст пропонованої зміни §39. Секретарі статутової Комісії відчитали текст пропонованої зміни до §39:

Головний секретар

§ 39 Він має зладжувати протоколи з нарад усіх засідань Головного Уряду й Головного Екзекутивного Комітету й має оголошувати звіти головних урядовців, усі прийняті резолюції, вирішені ухвали і ті директиви, рекомендації та завваги, що мають більше значення, й має їх оголошувати в офіціяльному органі Союзу не пізніше, як останнього дня місяця, наступного після того, в якому відбулося засідання.

Його обов'язком є вести загальне листування Союзу; читати і подавати на розгляд всі звіти, просьби і всі інші донесення, які він одержить на адресу Головного Уряду або Конвенції.

Він має обов'язок перевіряти, апробувати та оформлювати аплікації на забезпечення членів і видавати членам грамоти та додаткові договори забезпечення, як також членські відзнаки і платничі книжечки; виготовляти кожного місяця списки членів та їхніх грамот по відділах та передавати їх головному касирові для переведення збірки членських вкладок.

Він має вдержувати всі документи забезпечення членів і вести реєстри членів в числовому порядку з усіми основними даними про членів та про їхні грамоти і додаткові договори забезпечення; виготовляти списки членів і статистики грамот для оцінки всіх грамот забезпечення Союзу та для звідомлень, що їх вимагають різні стейти та провінції; вести картотеки і статистики всіх грамот і додаткових договорів забезпечення членів по відділах, стейтах чи провінціях, клясах забезпечення і віку членів.

Він має переводити всі зміни у стані членів та в плянах забезпечення членів і проголошувати ці зміни в місячних звідомленнях в офіційному органі Союзу.

Він має видавати новим відділам чартери і призначати їм числа та постачати всі відділи потрібними для їхнього діловодства засобами і матеріялами; виготовляти в порозумінні з актуаріями таблиці вкладок, зворотних вартостей і дивіденд, та видавати книжки (Рейт буки) з цими даними для вжитку урядовців відділів і організаторів.

Він має вести листування із секретарями та іншими урядовцями відділів,організаторами і поодинокими членами у всіх цих справах, які належать до його обов'язків та відповідальностей.

Він є уповноважений підписувати, коли цього від нього зажадають відповідні урядовці, в імені і для добра Союзу всякі контракти, умови, або інші урядові документи і під час довшої відсутности або нездібности Головного предсідника він уповноважений контрасигнувати, на прохання головного касира, всі чеки і їх грошові посвідки, що стосуються фондів Союзу.

Він має перcховувати печатку. Він має складати всі зміни статуту, ухвалені на Конвенції; має приготовляти й проголошувати час від часу такі письма й документи, які будуть уважатися за найкорисніші для Союзу, і виконувати всі інші обов'язки, що їх можуть вимагати закони, правила й звичаї Союзу.

Головний секретар

§39. Він має зладжувати протоколи з нарад усіх засідань Головного Уряду й Головного Екзекутивного Комітету й має оголошувати звіти головних урядовців, усі прийняті резолюції, вирішені ухвали і ті директиви, рекомендації та завваги, що мають більше значення, й має їх оголошувати в офіціяльному органі Союзу не пізніше, як останнього дня місяця, наступного після того, в якому відбулося засідання.

Його обов'язком є вести загальне листування Союзу; читати і подавати на розгляд всі звіти, просьби і всі інші донесення, які він одержить на адресу Головного Уряду або Конвенції.

Він має обов'язок перевіряти, апробувати та оформлювати аплікації на забезпечення членів видавати членам грамоти та додаткові договори забезпечення, як також членські відзнаки і платничі книжечки; виготовляти кожного місяця списки членів та їхніх грамот по відділах та передавати їх головному касирові дле переведення збірки членських вкладок.

Він має вдержувати всі документи забезпечення членів і вести реєстри членів в числовому порядку з усіми основними даними про членів та про їхні грамоти і додаткові договори забезпечення; виготовляти списки членів і статистики грамот для оцінки всіх грамот забезпечення Союзу та для звідомлень, що їх вимагають різні стейти та провінції;вести картотеки і статистики всіх грамот і додаткових договорів забезпечення членів по відділах,стейтах чи провінціях,клясах забезпечення і віку членів.

Він має переводити всі зміни у стані членів та в плянах забезпечення членів і проголошувати ці зміни в місячних звідомленнях в офіційному органі Союзу.

Він має видавати новим відділам чартери і призначати їм числа та постачати всі відділи потрібними для їхнього діловодства засобами і матеріялами; виготовляти в порозумінні з актуаріями таблиці вкладок, зворотних вартостей і дивіденд, та видавати книжки (Рейт буки) з цими даними для вжитку урядовців відділів і організаторів.

Він має вести листування із секретарями та іншими урядовцями відділів, організаторами і поодинокими членами у всіх цих справах, які належать до його обов'язків та відповідальностей.

Він є уповноважений підписувати, коли цього від нього зажадають відповідні урядовці, в імені і для добра Союзу всякі контракти, умови, або інші урядові документи і під час довшої відсутности або нездібности Головного предсідника

АБО ГОЛОВНОГО КАСИРА

він уповноважений контрасиґнувати всі чеки і їх грошові посвідки, що стосуються фондів Союзу.

Він має переховувати печатку. Він має складати всі зміни статуту, ухвалені на Конвенції; має приготовляти й проголошувати час від часу такі письма й документи, які будуть уважатися за найкорисніші для Союзу, і виконувати всі інші обов'язки, що можуть вимагати закони, правила й звичаї Союзу.

Д-р Висиль Палідвор (204), радить, щоб у пропонованому тексті скреслити слово ДОВШОЇ при слові відсутности, а залишити лиш „при відсутности".

Д-р Ярослав Падох піддає під голосування пропозицію Статутової Комісії так, як була відчитана, бо Комісія поправки не прийняла.

Після голосування предсідник Конвенції ствердив, що внесок Статутової Комісії на зміну §39 перейшов ОДНОГОЛОСНО.

Д-р Юрій Оришкевич пояснює текст зміни §43а.

Секретарі Статутової Комісії відчитали обома мовами пропозицію зміни §43а

Почесні члени Головного Уряду

§43а. Почесним членом Головного Уряду УНСоюзу може бути іменований колишній член Головного Уряду, який сповняв цей уряд принайменше три каденції, тобто повних 12 років, та якого запропонує Головна Контрольна Комісія і затвердить Конвенція. Число почесних членів Головного Уряду не може перевищувати половини числа дійсних членів Головного Уряду. Почесні члени Головного Уряду можуть брати участь в засіданнях Головного Уряду з правом дорадчого голосу.

Почесні члени Головного Уряду

§43а. Почесним членом Головного Уряду УНСоюзу може бути іменований колишній член Головного Уряду, який сповняв цей уряд принайменше три каденції, тобто повних 12 років, та якого запропонує Головна Контрольна Комісія і затвердить Конвенція. Число почесних членів Головного Уряду не може перевищувати половини числа дійсних членів Головного Уряду.

Почесні члени Головного Уряду можуть брати участь в засіданнях Головного Уряду з правом дорадчого голосу.

ПІД ЧАС КОНВЕНЦІЇ ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ МАЮТЬ ПРАВО ГОЛОСУ ТА ОДЕРЖАТЬ ТАКУ САМУ ДІЄТУ, ЯКА ПРИЗНАЧЕНА ДЕЛЕҐАТАМ.

ЖАДНИЙ ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН НЕ МОЖЕ БУТИ ВИБРАНИЙ ДЕЛЕҐАТОМ НА КОНВЕНЦІЮ, АНІ ДО ГОЛОВНОГО УРЯДУ.

ПОЧЕСНЕ ЧЛЕНСТВО Є ВАЖНЕ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ЧЛЕНА.

Роман Крупка (361) вносить, щоб скреслити уступ, який забороняє почесному членові бути вибраним до Голов. Уряду. Вважає, що це певного роду дискримінація. На його думку, почесних членів можна б вибирати до Голов. Уряду.

Інж. Волод. Бережан (114) піддержує передбесідника. Не добре є забороняти людині реактивувати себе у праці.

Михайло Луців (339) подає свої зауваги до пропозиції.

Андронік Копистянський (327) запитує, чи почесні члени можуть бути вибрані до Управи свого Відділу?

Микола Мартинюк (406) піддержує передбесідників і запитує, чому позбавляємо почесного члена тієї чести, щоб він міг бути делеґатом від Відділу?

Д-р Роман Олесницький (19) звертає увагу, що тексти в проєкті зміни, український і англійський, не є згідні Український текст має однину „член", а англійський множину „мемберс". Треба узгіднити тексти, щоб дослівно покривалися. Так само в іншому параграфі треба англійське слово „шелл" заступити українським „має", а не повинен.

Михайло Дідух (434) піддержує думку, щоб почесний член мав право бути обраним.

Д-р Іван Скальчук, головний контролер; почесний член, на його думку, має більші права, як звичайний, то чому його дискримінувати? Почесний член може бути в молодому віці, а за кілька років, коли він в силі віку, може бути потрібним для УНСоюзу. Тому вносить, щоб змінити пропозицію в той спосіб, що почесний член може бути обраний і на делеґата і до Голов. Уряду.

Д-р Михайло Снугурович (414) піддержує думки д-р Скальчука й додає, що почесний член обраний до Голов. Уряду, повинен зрезиґнувати з почесного членства, але може бути обраний на делеґата.

Д-р Аскольд Лозинський: У проєкті сказано, що почесний член має право голосу на Конвенції — то чого його ще вибирати на делеґата? Почесний член у молодому віці, коли знову захоче бути обраним до Голов. Уряду, повинен зрезиґнувати з почесного членства.

Богдан Артимишин (153) піддержує і годиться з думками д-р Лозинського. Треба, щоб молоді люди були делеґатами, а почесний і так має право бути на Конвенції, то чого його вибирати?

Василь Шарван (127): Почесні члени, на його думку повинні мати всі права. Є згідний з мотивами, які подав д-р Скальчук.

Інж. Степан Куропась, почесний член: Приємно почесним членам, що всі дискутанти їх обороняють. Конвенція виказала пошану до почесних членів. Почесні члені не домагаються голосу на нарадах Голов. Уряду. Правильно статут дає їм лиш дорадчий голос. Може бути так, що почесних членів, згідно зі статутом, буде половина з числа членів цілого Голов. Уряду — то тоді вони могли б переголосувати цілий Голов. Уряд. Але вони домагаються мати голос на Конвенції, бо тут вони аж ніяк не зможуть всіх переголосувати.

Кирило Безкоровайний (256) покликується на § статуту 8 і 26. Мотивує, що коли поч. член не може бути обраний на делеґата, то не може бути обраний до Голов. Уряду. Радить додати, що поч. член не може зрезиґнувати зі своєї почести.

Марія Дейчаківська (253) вважає, що поч. член може бути делеґатом.

Василь Ліщинецький (240): чи поч. член може бути головою Округи?

Д-р Ярослав Падох піддає думку, щоб взяти під увагу пропозицію інж. Степана Куропася і щоб з тих внесків зробити один. Подає мотиви.

Кирило Безкоровайний (256) робить закид предсідникові Конвенції, що тому, що він, як поч. член, є особою заінтересованою, не повинен забирати голосу. Голова Статутової Комісії має представити внесок, але не предсідник.

Микола Хомин (464) пропонує, щоб до тексту пропонованого додати: „Якщо він є понад 65 років" (додаток при кінці 3-го уступу).

На загальне бажання дискусію закінчено.

Д-р Юрій Оришкевич заявляє, що Статутова Комісія не прийняла ніяких поправок, доповнень, ні змін, що їх зголошували делеґати. Статутова Комісія передає Конвенції до вирішення внесок на зміну § 43а, так, як був відчитаний секретарями.

Д-р Юрій Оришкевич, на домагання залі, доручив секретарям відчитати (в обох мовах) текст пропонованої зміни 43а. Після того предсідник Конвенції зарядив голосування. У висліді підрахування голосів, предсідник ствердив, що за прийняттям зміни §43а було 299 голосів. Це дає більше, як 2/3 голосів голосуючих — супроти того зміну прийнято. § 43а буде виглядати відтепер згідно з текстом, який подала Статутова Комісія.

Предсідник Конвенції передав дальше ведення нарад першому заступникові Леонідові Філеві.

Д-р Оришкевич подає пояснення до пропонованої зміни § 52.

Секретарі Статутової Комісії прочитали текст пропонованої зміни 52. (Прочитано двома мовами)

Братський Фонд

52. а) У Братському Фонді приймається всі приходи, які не є зв'язані з виданими забезпеченевими грамотами і вони повинні включати всі такі вкладки і оподаткування вплачені членами, впливи з продажу емблем, публікацій, офіційного органу, пожертви або записи залишені Союзові і всі інші вплати, які не належать до інших фондів. З Братського Фонду мають бути виплачувані всі видатки, які не є зв'язані із забезпеченевими грамотами виданими Союзом і повинні включати видатки на суспільні, освітні та братські активності, видатки на поступ і добробут українського народу, видатки на інвестування цього фонду, виплати допомог для непрацездатних членів та всі інші видатки, які не є зв'язані з іншими фондами.

б) Кожний повноправний дорослий член повинен оплачувати додаткові вкладки до Братського Фонду по 15 центів місячно, з чого половина має бути вжита на допомоги непрацездатним членам, як це подано внизу.

в) Головний Екзекутивний Комітет може на свій виключний і абсолютний розсуд зарядити виплату допомоги будь-якому непрацездатному повноправному членові суми, або сум, які не перевищують:

1) 500 дол. загальної суми допомог за втрату частини тіла або зору і 100 дол. річно у випадку хронічних невилікувальних недуг впродовж такого часу, як довго триває ця непрацездатність.

Кожна аплікація про допомогу має бути внесена на відповідному блянкеті, що його видасть головний касир Союзу. Аплікацію про таку допомогу має член внести впродовж шости місяців від дати його недуги, чи непрацездатности. Занедбання зробити це в приписаному часі здискваліфікує члена на право до допомоги.

Братський Фонд

§ 52. а). без змін
б). без змін
в). без змін
1. треба справити на г
г). ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН СОЮЗУ ПОВИНЕН БУТИ ВИСИЛАНИЙ ВСІМ ЧЛЕНАМ СОЮЗУ, АЛЕ НЕ БІЛЬШЕ ЯК ОДИН ПРИМІРНИК НА РОДИНУ — БЕЗ ОПЛАТИ.

До дискусії зголосилися делеґати Відділів: 441, 469, 27, 164, 177.

Д-р Михайло Снігурович (414) вніс на закриття листи дискутантів, а Іван Одежинський (гол. радний) піддержав. Леонід Філь — заст. предсідника, проголосив, що листа дискутантів закрита.

Леонід Філь зарядив, що дискусія відбудеться пізніше, а тепер буде звіт Виборчої Комісії.

[Продовження буде]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

„НІ ЯКУТІЯ"...

(Закінчення зі стор. 1)

матеріяків про Івана Геля і його родину...

Вони запропонували Марії прочитати і підписати попередження, надруковане на блянку. На початку був надрукований повний текст статті 62 КК УРСР, а далі коротка заява, приблизно такого змісту: Попереджується громадянку Гель Марію Осипівну, що коли з її боку буде будь-яке порушення — вона буде покликана до відповідальности за статтею 62.

На цій „співбесіді" говорилося теж багато про дочку Марії, Старшоклясницю Оксану. Грозили позбавити її материнства, забрати дочку, бо Марія буцім то, неправильно її виховує.

Ще в березні-квітні 1978 року Оксана написала листа до батька (після повернення з брутально перерваного побачення з батьком). Марія тоді була в лікарні. Оксана писала: „Ні Якутія, ні Мордовія не зламають нашого українського духу..." Цей лист був сконфіскований (не доручений адресатові). Він опинився у львівському обласному КҐБ. Про цей лист повідомлено школу, де навчається Оксана. З цього приводу до Марії приходила на розмову (в березні-квітні) учителька, керівник Оксаниної кляси. Вчителька сказала Марії, що вона неправильно виховує дочку і тому вона пише такі (!) листи. Вона настоювала теж на тому, щоб Марія не брала дочки на побачення з засудженим батьком (!)... Марія намагалася доказати вчительці, що Оксана вихована непогано, що необхідно виховувати дочку у пошані і любови до батька..., що батько Оксани — гарна й гідна людина.

„Співбесідники" нагадали Марії про цей лист і відвідини вчительки. „Ви вигнали вчительку з дому" — сказали вони Марії. Вони теж говорили, що коли б листа прочитали в школі, тоді Оксану можуть звільнити... „Якщо ми підемо до школи і скажемо вчителям, то її (Оксану) по головці за це не погладять". Отже, хай вона, краще сама впливає на свою дочку. „Ми не хочемо, — заявили „співбесідники", щоб Оксану стрінула доля Шабатури і Калинець. Вони виразно „не радили" Марії брати Оксану на побачення до батька...

Вони запропонували Марії „приятелювати" з ними: „Давайте дружити, Маріє Осипівно..."

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Клівленд і околиці!

В неділю, 21 січня 1979 р., о год. 4 по пол. в залі Середньої Школи св. Йосафата

при 5720 Стейт Ровд, ПАРМА, Огайо

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу КЛІВЛЕНДСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані уряловці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

18, 50, 71, 102, 108, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 251, 291, 295, 328, 334, 336, 346, 358, 364.

У зборах візьмуть участь:

Василь Оріховський, гол. організатор УНС

Богдан Футей, голова Контрольної Комісії УНС

Тарас Шмаґала, головний радний УНС

Богдан Дейчаківський, обл. організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Інж. Іван Фур, голова

Інж. Роман Возняк, секретар

Мгр Василь Ліщинецький, касир

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку — Відділ УККА

відзначує

в неділю, 21-го січня 1979 року, о год. 4-ій по полудні

в залі Fashion Institute, 225 West 24th Street, New York City

61-річчя Самостійности і Соборности

ПРОГРАМА

- Відкриття і проклямація УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ губернатора ГЮ КЕРІ і мейора ЕДВАРДА КАЧА.
- Святочна промова — д-р ІГОР РАКОВСЬКИЙ.
- Мистецька частина — силами КОРПОРАЦІЇ „УКРАЇНСЬКА ОПЕРА". Сцена жреців із опери „Ольга Київська": „Хрест Вигнання" — монтаж присвячений Січневим Роковинам.
- Беруть участь: ГАЛИНА АНДРЕАДІС, МАРТА КОКОЛЬСЬКА-МУСІЙЧУК, МИКОЛА ГОЛОДИК, БОГДАН ЧАПЛИНСЬКИЙ, ВОЛОДИМИР КАРПИНЕЦЬ, ДАНА МАРУСЕВИЧ, бандурист РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ, НАДІЯ ДИКА.
- Музичний супровід — ХРИСТОФОР МАДЖАР.

Оригінальні декорації і строї.

Того ж дня апелі молодечих організацій, урочисті Служби Божі в намірені українського народу (в церкві св. Юра, о год. 12-ій вполудне)

До участи у святкуваннях запрошуємо всю патріотичну громаду Ню Йорку і околиці!

Закликаємо установи і громадянство вивісити українські національні прапори в понеділок, 22-го січня. В цей день всі українські громадські установи повинні бути закриті!

Нумеровані квитки вступу по $4, $3 і $2 в передпродажі в „АРЦІ" і „ЕКО" та при касі в час свята. ВСТУП ВІЛЬНИЙ для молоді до 14 років.

This event is made possible with public funds from the New York State Council on the Arts.

ЕТНІЧНІ ПАРАДОКСИ

(Закінчення зі стор. 2)

Америці, — пише за статистичним бюром проф. Д. Монтеро. Відкликаючись на історію перебування японців в Америці, він каже, що у японській громаді є багато менше випадків ламання законів та менше умових хворіб чи інших патологічних ознак.

Проф. Д. Монтеро твердить — на підставі дослідів науковців — що велика, але видатна етнічна група японців завдячує успіхи своїй солідарності та підтримці один одного. Їх завжди єднала велика пошана до громади, пошана до освіти і наполеглива праця.

Однак, чи ті блискучі успіхи японців у соціяльно-економічній ділянці не пошкодили їхнім традиційним вартостям та звичаям? — запитує проф. Д. Монтеро і стверджує, що Японсько-Американська Ліга, Карнеґі Корпорація у Ню Йорку та Крайовий Інститут Психічного Здоров'я, перевівши опит з 5000 японцями на протязі чергування трьох поколінь, у заключенні прийшли до висновку, що цій, колись нерозривній і сильно спаяній спільноті загрожує занепад.

Причини цього занепаду різні, але деякі з них заслуговують на окрему увагу. Більшість японців, 58 відсотків, сьогодні вже не живе компактно в нутрі своєї етнічної групи; вони розпорошені поміж різними расовим і етнічним суспільством. Студії цієї спільноти також вказують, що чим вищий освітній рівень японців, тим швидше вони заключують приязнь поза їхньою етнічною групою. Ще одна дуже важлива причина, яка — на думку дослідників — послаблює силу японської спільноти, це мішані подружжя. Досі, — пише Д. Монтеро, — найбільша кількість мішаних подруж була поміж індіянами, але сьогодні японці їх перевищили. У першому поколінні Іссеїв — був тільки один відсоток мішаних подруж; у другому поколінні — Нісеїв — уже десять відсотків; у третьому поколінні — Сансеїв — аж сорок відсотків. Дивлячись на зростаючий відсоток мішаних подруж у японській спільноті, — пише Д. Монтеро, існує можливість, що вона ледве чи може протривати до четвертого покоління — Йонсеїв. На думку автора тієї статті, якщо японці затратять свої специфічні духові вартості і цілком „замериканізуються", правдоподібно, перейдуть і належатимуть до тієї частини американського загалу, яка сьогодні заздрить їм їхніх успіхів.

Проф. Д. Монтеро в заключенні передбачає, що коли прийде до зміни порядку вартостей і вона ця група, замість як колись присвячуватись родині, просякне індувідуалістичними властивостями, більше питомими американському загалові, тоді, очевидно, втратить свою перевагу, яку вона здобула завдяки своїй тісній спільнотній спаяності. Тим самим цей величезний успіх японців, який їх видвигнув понад загальний пересічний рівень, може бути для них різким сигналом перестороги перед загрозою їхнього цілковитого зникнення з американської сцени, як окремішньої етнічної одиниці.

Студії і висновки проф. Д. Монтеро щодо японської етнічної групи в Америці, які у відповідній мірі, відносяться і до кожної іншої етнічної групи, включно з нашою українською групою, могли б довести до пародоксального висновку, щось в роді „чим ліпше, тим гірше" і навпаки: соціяльно-економічні успіхи етнічної групи в американському суспільстві, що є добре, доводять до занепаду і затрати етнічности, що є зле, і навпаки, соціяльно-економічна відсталість, що є зле, сприяє збереженні етнічности, що саме є добре. Який вихід з цієї парадоксальної ситуації? Він сам напрошується: подбати, щоб етнічна група мала такий стаж і престиж у суспільстві, що не тільки не відштовхувала б, але навпаки притягала до себе також і ті одиниці, яким пощастило добитись надзвичайних успіхів.

Очевидно, що зреферовані тут ствердження і висновки проф. Д. Монтеро треба вважати дискусійними, навіть у відношенні до тієї етнічної групи, до якої вони відносяться, себто японської, не кажучи вже про інші групи. Можна б навести й ряд фактів, що особи з окремих етнічних груп добились надзвичайних успіхів у різних ділянках саме завдяки їхній — і навіть ними самими підкреслюваній етнічності.

Можна б згадати ще й про третій вимір цієї справи, а саме, що трапляються одиниці, які власне своїй етнічній спільноті завдячують свої успіхи, але опісля про цю спільноту забувають, а то й цураються її. І це вже найгірше.

Наші сподівання

(Думки, перевиті діялогом, з приводу концерту в Ірвінгтоні, присвяченого січневим роковинам відновлення Української Держави)

Одного разу у вечірню годину задзвонив мій телефон. Говорив професор Михайло Цяпка голова Ню арксько - Ірвінгтонського Відділу УККА. Наближається 22-ге січня — роковини відновлення Української Держави, і з цього приводу Відділ організовує в „Ірвінгтонській гайскул" святковий концерт. Та професор турбується чи прийде чисельно на цю урочистість наше громадянство, зокрема наша молодь, задля якої і в ім'я якої влаштовується свято.

— Друкуємо в „Свободі" оголошення, запрошуємо, щоб чисельно прийшли... А чи прийдуть? — побивається професор...

— Не журіться. Прийдуть... Нашому громадянству і нашій молоді не можна закинути відсутність патріотизму...

— Воно то так... — зітхає професор. — А якби цей патріотизм ще чимсь підсилити, — і починає далекосяжно: — Я проситиму вас допомогти нам у цьому.

— Допомогти? Дуже радо! Але чим?.. Якими впливами?..

— Знаєте, ви маєте до діла з літературою з словом. А слово — впливає! От якби ви щось таке написали, промовили до сердець...

Промовити до сердець! Якби ж то знайти такі чарівні слова, що заворожували б...

— Добре! — кажу. — Чи вдалося підшукати до програми концерту якісь цікаві і привабливі виступи? Якщо так, то це й промовлятиме до душі...

Професор до подробиць розповідає, що буде на січневому святі:

— Промовлятиме Андрій Чировський, молодий маґістрант теології.

— Співатиме Андрій Добрянський, бас-баритон — соліст Нюйоркської Метрополітальної Опери

— Щебетатимуть „Жайворонки" — дівочий хор СУМ Америки з Ню Йорку;

— Дзвенітимуть бандури Ансамблю Бандуристів при Нюаркській Станиці колишніх Вояків Першої Української Дивізії УНА...

— Дуже гарно! — підбадьорюю професора. — А от добре було б якби ще знайти завершення якесь євшан-зілля...

— Ще виступатимуть Лариса Кукрицька-Лисняк і Володимир Лисняк, артисти телебачення та української сцени.

— І знаєте зміст їхніх виступів?

— Читатимуть розділи з драми „Бояриня" Лесі Українки.

— Оце знаменито! Оце все разом — промовець, співаки, хор, бандуристи, майстри слова — і є наше євшан-зілля, потрібне для молоді. Зокрема „Бояриня" — драма сповнена найбільшої снаги і патріотизму з усіх драматичних творів Лесі Українки. Можна сподіватися, що чародійне слово великої української поетки, почуте з уст майстрів сцени Лариси Кукрицької-Лисняк та Володимира Лисняка, озветься відгомоном у молодих серцях.

Чуєте дорогі українські юнаки і юначки!?.. Батьки та матері турбуються про вас, бо, як сказав поет Михайло Старицький:

— На вас, завзятці-юнаки,
Що возлюбили Україну,
Кладем найкращії гадки,
Нашу сподіванку єдину!

М. Щербак

О. Дубно очолив...

(Закінчення зі стор. 1)

нера стейтових податків, здобуваючи належний досвід у податковій системі стейту, що й відмітила губернатор Ґрассо під час церемоній заприсяження Дубна на новий пост.

О. Дубно народжений в Україні, прибув до ЗСА в 1949 році та поселився на постійно в Ню Гейвені, Конн., де проживає по сьогоднішний день з дружиною та двома дітьми. Він здобув вищу освіту в університеті Ню Гейвену, закінчуючи студії ступнем маґістра в ділянці публічної адміністрації. Крім цього учащав на спеціяльних курсах у Чікаґському університеті та в університеті Вірджінії. Перед переходом на стейтову службу, О. Дубно був затруднений спершу в корпорації Дженерал Моторс, а опісля впродовж 12-ох років — у Крайовому банку Ню Гейвену, де добився становища асистента віцепрезидента й управителя одного з відділів цього банку.

Від вересня 1977 року О. Дубно є членом спеціяльної Стейтової і міської фінансової дорадчої комісії та інших публічних установ. Він є рівнож членом Дорадчого комітету університету Ню Гейвену, де від кількох років веде спеціяльні курси з ділянки економії та адміністрування. О. Дубно є членом 414 Відділу УНСоюзу та активний в ряді українських громадських організацій.

У глибокому смутку і жалю повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 15-го січня 1979 року, несподівано, з Волі Всевишнього, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ОСИП ЛЕБЕДОВИЧ

нар. 2-го вересня 1916 р. в с. Воля Висоцька, Львівська обл., Україна.

ПАНАХИДИ — у вівторок і середу, 16 і 17-го січня 1979 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Й. Сенка, 213-215 Бедфорд Авеню в Брукліні, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 18-го січня 1979 р., о год. 9:30 ранку до церкви св. Духа, Норт 5-та вул. в Брукліні, а опіля на цвинтар св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:
дружина — СОФІЯ
сини:
РОМАН з дружиною ЛЕСЕЮ
ЯРОСЛАВ з дружиною ЛЮСІ
ПАВЛО з дружиною КСЕНЕЮ і сином МИХАЙЛОМ
дочка — ДАЄН
сестрінок — ВОЛОДИМИР з родиною
2 брати, братова і 2 сестри в Україні
Ближча і дальша Родина

Вшановуючи Пам'ять нашого Довголітнього Співпрацівника

сл. п. Д-ра Івана Козака

замість квітів на Його могилу по 92.00 доляри зложили на Фонд Українських Воєнних Інвалідів та на Патріярший Фонд

ПРАЦІВНИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ і В-ва „СВОБОДИ"

В ЧОТИРНАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п.

Інж. МОДЕСТА МАКАРА

буде віправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в понеділок, 22 січня 1979 р., о год. 8 рано в церкві Непор. Зачаття ПДМ в Детройті

Дружина ОЛЬГА, ДІТИ І ВНУКИ

Ділимося сумною вісткою з Членами Пластової Організації та Українською Громадою, що 12-го січня 1979 р. відійшов на Вічну Ватру член 1-го Куреня УПС

бл. п. пл. сен.

Проф. РОМАН ЧУБАТИЙ

видатний педагог, виховник молоді, колишній опікун пл. частин. Покійний був учасником Визвольних Змагань у рядах УСС та УГА. Пластові був вірний до смерті!

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Просимо про святі молитви за спокій душі Покійного.

1-ий Курінь УПС ім. О. і С. Тисовських

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у вівторок, 2-го січня 1979 року, упокоївся в Бозі, на 68-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, БРАТ та СТРИЙКО

бл. п.

МИКОЛА (ДОЦЬО) ПОЛАТАЙКО

колишній чільний змагун копаного м'яча спортової дружини „Бескид" у Надвірній, Галичина.

ПОХОРОН відбувся 6-го січня 1979 року, о 2-ій год. по пол. на парафіяльному цвинтарі св. Ів. Хрестителя в Піттсбурґу, Па.

Горем прибиті:
дружина — МІНОДОРА
сини — ОЛЕСЬ, ЮРКО, ДАНЬО
брат — ОСИП ПОЛАТАЙКО з родиною в Піттсбурґу
брат — ВОЛОДИМИР, Льондон, Англія
сестра — АННА з родиною в Україні

В ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Невіджалуваної, Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ, ДОЧКИ і СЕСТРИ

бл. п.

ГАЛИНИ ЧОРНІЙ з дому ГОРПЕНЮК

будуть відправлені

у вівторок, 23-го січня 1979 року ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

Непорочного Зачаття в Детройті, Огайо та Непорочного Зачаття в Палатайн, Ілл.

Просимо всіх Приятелів і Знайомих згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Муж — ЮЛІЯН
Дочка — НАДІЯ
Син — ІГОР
Мама — ТЕТЯНА
Брат — ІВАН з дружиною ІВАННОЮ
Теща — ЕВФИМІЯ
Братова — СТЕФАНІЯ БАБІЙ з родиною

Усе минає, — і книжки минуться! *Купіть тепер!*

ЩЕ РАЗ ВИПРОДАЖ, ПОКИ СТАНЕ!

Даємо за ЦЕНТИ за таким порядком:

а) Додати 1 цент і мати 2 примірники тієї ж самої назви, або яку собі виберете з ТІЄЇ САМОЇ СЕРІЇ!!

б) Замовлення мусить бути на $10.00 або БІЛЬШЕ та додати 10% на кошти пересилки!

в) Заплата ЛИШ в американській валюті! Слати „Моні Ордери" поштові, зокрема з Канади й ін. країн!!

Серія „А" — для дітей і молоді: по 99c:

1. — АЛІ БАБА і 40 РОЗБІЙНИКІВ, ілстр., за .99
2. — АРИТМЕТИКА, кл. I., ілюстроване .99
3. БОРЦІ ЗА ВОЛЮ, оповідання, героїка .99
4. ВІЛЬГЕЛЬМ-ТЕЛЬ, героїка, ілюстр. .99
5. ВОЛЮ БУТИ КОЗАЧКОЮ, героїка .99
6. Вовчок: КОЗАЧКА й інші опвід. .99
7. ЗА ВІТЧИНУ! Героїка, ілюстр. .99
8. ЗВІРЯЧИЙ ЗИМОВНИК, ілюстроване .99
9. — ЗАГАДКИ ДІДУСЯ — КЕНИРА, ілюстр. .99
10. ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИНА, ілюстроване .99
11. ІВАСИК-ДУРНИК, народна казка .99
12. ІВАСИК-ТЕЛЕСИК, нар. казка .99
13. ІВАСЬ і ГАННУСЯ, ілюстр. .99
14. Ін.: ДВА ПІВНИКИ — ГОРОХ МОЛОТИЛИ .99
15. Кащенко: КОСТЬ ГОРДІЄНКО, опов. .99
16. Кащенко: СЛАВНІ ПОБРАТИМИ, оповід. .99
17. КОПИТКО і КАЧОР „КВАК", ілюст. .99
18. Квітка: ПЕРЕКОТИПОЛЕ, оповід. .99
19. КСЕНЯ — казка Б. Грінченка, іл. .99
21. ЛІЛЕЯ — казка Лесі Українки .99
22. МАЛІ малярі, для розмальовування .99
23. МАЛИЙ КАТЕХИЗМ — о. Рабій, усім .99
24. Лот.: КИРИЛО КОЖУМ'ЯКА, легенда .99
25. НАША СІЧ-МАТИ, гарне школярам! .99
26. Н.: НА СВІТАНКУ — початок Києва! .99
27. Н.: РУСЛАН і ЛИБЕДЬ — розквіт Києва .99
28. Н.: ХРЕСТ НАД ДНІПРОМ — ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ .99
29. ПРИГОДИ КАЧУРИКА, дуже миле! .99
30. ПРИГОДИ ЛИСА-МОТРІ, чудове .99
31. ПРИГОДИ БАЙКАРЯ — ЕЗОПА, ілюстр. .99
32. ПРИГОДИ ГОРОБЧИКА, чудове! .99
33. РОЗГАДАНА ТАЙНА, різні штучки .99
34. ПРИНЦЕСА НА ГОРОШИНІ, ілюстроване .99
35. ОТРОК КНЯЗЯ РОМАНА, ілюстр. .99
36. СПІВОМОВКИ — багато ілюстроване .99
37. СЛІДАМИ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ, ілюстр. .99
38. УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ФЛІРТ! .99
39. ЧОТИРИ КАЗКИ — Івана Франка .99
40. Ч.: ЛОВИ НА ЛИСА, укр. „камікс" .99
41. Ч.: ПІМСТА СЛОНЯ, укр. „камікс" .99
42. Ч.: ПРИГОДИ ЛІНИВОГО КОТИКА! Щось! .99
43. Ч.: ПОКОТИГОРОШОК, повне ілюстр. .99
45. ПРОПИСИ — КАЛІҐРАФІЯ, гарне письмо .99

Серія „Б" — для ВСІХ!

46. АПОСТОЛИ і ЄВАНГЕЛІЯ, повне! .99
47. Бочковсь: ПРО НАЦІЮ і ЖИТТЯ! .99
48. Бульвер: НЕСАМОВИТИЙ ДІМ, події! .99
49. Булзинов.: ІШЛИ ДІДИ НА МУКИ! .99
50. Брати Ґрім: ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, дітям .99
51. Васильченко: НА ПЕРШІЙ ГУЛІ, І Д. .99
52. Венц: ПРИЧИНИ НЕПЛІДНОСТИ в людей .99
53. — ВОРОЖБИТ — НАРОДНІ ВГАДУВАННЯ! .99
54. Гарт: ЯК ЛІКУВАТИСЯ БЕЗ ЛІКІВ? .99
55. Грінченко: БЕЗ ХЛІБА, клясика .99
56. Грінченко: ХАТА, укр. клясичний твір .99
57. Ґеркен: СВЯТО САМОСТІЙНОСТИ УКР. .99
58. Ґерлінг: З КИМ ЖЕНИТИСЯ, і — ні? .99
69. Граф. Чіано: ЩОДЕННИК 2-ої Війни .99
60. ГРАФОЛОГІЯ і ПИСЬМО ЛЮДИНИ .99
61. Даушков: ПОДОРОЖ у СИБІР!!! .99
62. Запорожець: ЧОМУ ГІТЛЕР ПРОГРАВ? .99
63. Запорожець: ВІДВАЖНІ СИНИ УКРАЇНИ!! .99
64. Запорожець: ПРО ГОЛОД, 1929, -30, -31, -33 рр. .99
65. Запорожець: ЖЕРТВИ БОЛЬШЕВ. ТЕРОРУ!!!! .99
66. Західний: ПРОМОВИ, дуже цінне!! .99
67. І. М.: СТРАХ у ЛІСАХ ІНДІЇ!! .99
68. Кисіл.: ПРАВОПИСНІ ЛИСТКИ, грам. .99
69. Лев.: НАРИС ІСТОРІЇ МУЗИКИ!! .99
70. Лев.: ТЕОРІЯ МУЗИЧНОГО ЗНАННЯ .99
71. Май: ПРОКЛЯТИЙ, християни і араби .99
82. Микитин: БОН-ТОН, заховання! .99
73. Міхновський: Р. У. Партія! .99
74. Миханько: ГАЇВКИ, розвідка!! .99
75. Орлов: ОГОНЬ УМЕР — старина! .99
77. ОЙ, ДИВ, ЛАДО! Веснянки і ноти! .99
78. Петришин: ЛОГІКА, прецінне!! .99
79. Поліщук: СКАРБИ ВІКІВ, легенди .99
80. Поліщук: ЖМЕНЯ ЗЕМЛІ, легенди!!! .99
81. Скоровода: ХАРКІВСЬКІ БАЙКИ .99
82. Сторож: МАТУСЕНЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ .99
83. Таборенко: ПОЇЗД „СТРІЛЕЦЬ" .99
84. Українка: БОЯРИНЯ, повне видання .99
85. Чартор.: ВЕЛИКОДНІ ЗВИЧАЇ!! .99
86. Чартор. М.: ПІЗНАЙМО СВОЇХ ДІТЕЙ! .99
87. Чартор. М.: ДІТИ і ШКОЛА, псих. нарис .99
88. Чартор. М.: ЯК РОЗВИНУТИ МОВУ У ДІТЕЙ? .99
89. Чартор. М.: СПІРИТИЗМ і ЛЮДИНА!!! .99
90. Фелькович: ТРИ ОПОВІДАННЯ, УСІМ! .99
91. Шкрумеляк: ПОЇЗД МЕРЦІВ!!! .99
92. Яковлів: КОНСТИТУЦІЯ УНРЕПУБЛ. .99
93. ЯК СТАТИ ГРОМАДЯНИНОМ ЗДА? .99
94. Н: АКАДЕМІЧНИЙ ПРАВОПИС УКР. .99
95. Н: ПІД ДУБРІВКОЮ — ВЕСНЯНКИ і ін. .99
96. Н. КАТАЛОГ „РАРИТЕТІВ" .99
97. Н: КАТАЛОГ ДИДЯЧИХ ВИДАНЬ!! .99
98. Н: НОВИЙ КАТАЛОГ — ДОПОВНЕННЯ! .99
99. Н: „ЛІСТБУК", КАТАЛОГ ПО АНГЛ. .99
100. Н. ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ, 10 ШТУК .99
101. Н: РІЗНІ КАРТКИ — ПОБАЖАННЯ! 10 за .99
102. Н: РІЗНІ ІСТОРИЧНІ КАРТКИ, 10 за .99
103. Лев.: ЛЕНТА за ЛЕНТОЮ, пісні .99
104. ЗБІРНИК ГАЇВОК на ГАРМОНІЮ! .99

Серія „В", по $1.99:

105. ВЕСЕЛА АБЕТКА, Забіла $1.99
106. Андрієв: З МИНУЛОГО, 2 томи за 1.99
107. Бохен: ТАЙНИ ПОСОЛЬСТВА совєт. 1.99
108. Будзин: ПІД ОДНУ БУЛАВУ, істор. 1.99
109. Вільш: ПРИГОДИ ЧВАНЬКА, гумор!! 1.99
110. Вільш: МАНДРИ МИШІ ПО ЛЬВОВІ, іл. 1.99
111. Гнатюк: ЯК ПОСТАВ СВІТ? Легенди 1.99
112. Горліс: ОТАМАН-ХМАРА, з ҐеПеУ 1.99
113. Гольд: ЛИСТИ ЖИДА в УКРАЇНУ!! 1.99
114. Загул: ПРИГОДИ БАРОНА, гумор!!! 1.99
115. Кервуд: З ТАВРОМ УБИЙНИКА, пов. 1.99
116. Коваль: КАПЕЛЮХ і РЕПАТРІЯЦІЯ 1.99
117. — КОЛЯДНИК і ЩЕДРІВКИ, народні 1.99
118. Левиц: КОМПОНУВАННЯ МУЗИКИ — НОТ 1.99
119. Липа, Ю.: РОЗПОДІЛ РОСІЇ — і мапи 1.99
120. Липа, Ю.: ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ і мапи 1.99
121. Опіль: ВОВКУЛАКА, опов. з X ст. 1.99
122. Ордів: БАГРЯНИЙ ХРЕСТ — розвідка! 1.99
124. С. МОНАХ РАСПУТІН і царизм, іл. 1.99
125. Степанів: СУЧАСНИЙ ЛЬВІВ і мапи 1.99
126. Тютюник: ЗИМОВИЙ ПОХІД, документ 1.99
127. — УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА, все є!! 1.99
128. Франко: КОВАЛЬ БАССІМ — ілюстров. 1.99
130. Чартор. М.: РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ, іл. 1.99
131. Чартор. М.: НА ЗЕЛЕНІЙ ЛЕМКІВЩИНІ, оп. 1.99
132. Шкрумеляк: ЧЕТА КРИЛАТИХ, герої 1.99

Серія „Г", по $2.99 усім:

133. Белегай: РОЗМОВИ з ДУХАМИ, сеанси 2.99
134. Бербанос: ДІЯЛОГ КАРМЕЛІТОК, пє. 2.99
135. Бород: В ЧОТИРОКУТНИКУ СМЕРТИ! 2.99
136. Вишня: КРИМСЬКІ УСМІШКИ, гумор. 2.99
137. Возьний: ШЛЯХАМИ МИНУЛОГО, істор. 2.99
138. Гарасевич: ДО ВЕРШИН, збірка поем 2.99
139. Допілка: ОЙ ВЕРШЕ МІЙ ВЕРШЕ!, спом. 2.99
140. Ємець: КОБЗА та КОБЗАРІ, ілюстр. 2.99
141. Заклинська: ПОРАДНИК КРАСИ, іл. 2.99
141. Запорожець: СВІТ і ЖИДИ, довідник 2.99
143. Кащенко: ЗАПОРОЗЬКА СЛАВА, іст. оп. 2.99
144. Квітка: МАРУСЯ, гарна повість 2.99
145. Квітка: СВАТАННЯ на ГОНЧАРІВЦІ, п'єса 2.99
146. Кос: ПРО ПОЛОВІ СПРАВИ, ілюстров. 2.99
147. Крезуб: ПОЛЬСЬКО-УКРАЇН. ВІЙНА 2.99
148. Крук: „ДУРНІ ДІТИ", підпілля 2.99
149. Кумка: НАЙКРАЩІ ЗАГАДКИ й від. 2.99
150. Лев.: ВЕЛИКИЙ ЗРИВ, 1918 рік! 2.99
151. Марден: ВОЛЯ й УСПІХ для всіх! 2.99
152. Охрм: РОЗВИТОК УКР. ПОЛІТ. ДУМКИ 2.99
153. Олесь: ДВА ХЛОПЧИКИ, молоді 2.99
154. Росл.: ДРАМАТИЧНЕ МИСТЕЦТВО!!!! 2.99
155. Старосольський: ТЕОРІЯ НАЦІЇ! 2.99
156. Українка: ЛІСОВА ПІСНЯ, феєрія 2.99
157. Франко: ЛИС МИКИТА, ілюстр. 2.00
158. Франко: МОЙСЕЙ, єдине, ілюстроване 2.99
159. Чайковсь: ПЕРЕД ЗРИВОМ, повість 2.99
160. Чайковсь: МАЛОЛІТНИЙ, повість усім! 2.99
161. Чайковсь: ЗА НАЖИВОЮ, повість, життя 2.99
161. Чайковсь: КОЗАЦЬКА ПОМСТА, іст. опов. 2.99
163. Чартор.: МАНДРИ ЖИТТЯ (АНАБАЗА) Том І. ДІМ. ШКОЛА. В'ЯЗНИЦЯ 2.99
163. Чартор.: М. Ж.: Том II. ПРАГА. БЕРЛІН-ЗАГРЕБ-ЛЮБЯНА-ХУСТ 2.99
165. Чартор.: М. Ж.: Том III. В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ. Бої з мадярами та чехами, ілюстрації, документи 2.99
166. Чартор.: МІЖ МОЛОТОМ а КОВАДЛОМ — УПА 2.99
167. Чартор.: ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ, педагогіка 2.99
167. Чартот.: УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ, етногр. 2.99
169. Яворівський: ҐЕНОВЕФА! Чудове!! 2.99

Серія „Г", по $3.99 усім:

170. Бугера: УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ на ЛЕМКІВЩИНІ 3.99
171. Ґановер: ВЕЛИКА КАЛАБАНЯ 3.99
172. Горліс: У ВОРОЖОМУ ТАБОРІ — ҐПУ! 3.99
173. Гупало: ТРІЮМФ ПРОКУРОРА! — п'єса 3.99
174. Лащук: ГУЦУЛЬСЬКА КЕРАМІКА 3.99
175. Матвійчук: ДРУГА ЧИТАНКА, дітям 3.99
176. Руданський: СПІВОМОВКИ, гумор 3.99
177. Пасічник: ПЕТРО ГОРДІЄНКО 3.99
178. Пасічник: ПО ВСІЙ УКРАЇНІ!, д. цінне! 3.99
179. Синяв: ПОРАДНИК УКР. МОВИ 3.99
180. Чартор.: ПРОЩА ДО СВЯТ. МІСЦЬ 3.99
181. Чартор.: ФАТІМА. ЛЮРД. РИМ. ЄРУСАЛИМ 3.99
182. — МАПА УКРАЇНИ, всі селища! 3.99
183. — УКРАЇНСЬКИЙ ТРИЗУБ, КОЛЬОР 3.99
184. Шкрумеляк: ОГНІ З ПОЛОНИН, в. п. 3.99
185. Shevchenko: KOBZAR of UKRAINE 3.99

Серія „Д", по $4.99 усім:

186. Велигорський: ЛІЧНИЧІ РОСЛИНИ $4.99
187. Виннич.: ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІЇ, т. 3 4.99
188. Герасимо: ГОЛОД НА УКРАЇНІ 4.99
189. Ігорків: ДЕКЛЯМАТОР ДІТЯМ 4.99
190. — ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДІТЯМ, 3 т. 4.99
191. Котляревський: ЕНЕЇДА, з поясн. 4.99
192. — МАПА БУЧАЧЧИНИ і ЛЕМКІВЩИНИ 4.99
193. Наріжний: БУРСАК, 2 вел. томи 4.99
194. — УКРАЇНСЬКО-АНГЛ. КУХАРКА!! 4.99
195. Франко, П.: ШВЕДСЬКА РУХАНКА 4.99
196. Чайковський: ПОБРАТИМИ, іст. п. 4.99

Серія „Е", так, як описано, по 1 пр.:

198. Багряний: ТИГРОЛОВИ, повне $ 6.00
199. Белегай: ДОМАШНІЙ ЛІКАР 5.00
200. Грушевський: ІЛЮСТР. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, 1 прим. $15.00, а за 2 25.00
201. Дворянин: НАУКА СЕКТАНТІВ (усіх сект: коли повстали, як навчають і блудять). КОЛЬОСАЛЬНА ВАРТІСТЬ УСІМ! 5.00
202. Грінченко: СОНЯЧНИЙ ПРОМІНЬ! 4.00
203. Голубець: ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА, іл. 6.00
204. Г.: БОГУН ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ, образ 5.00
205. Г.: ВЕЛИКИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ, кольор. 4.00
206. Кащенко: ІСТОРІЯ СІЧІ ЗАПОРІЗЬКОЇ 15.00
207. Ковалик, о.: МАСОНЕРІЯ — РУЇНА ВІРИ 5.00
208. Куліш: ЧОРНА РАДА, істор. повість 5.00
209. — ІСТОРІЯ УКРАЇН. КУЛЬТУРА, Тиктор 25.00
210. Марсден: ПРОТОКОЛИ, повне вид.! 5.00
211. — ВЕЛИКИЙ СОННИК і ГОРОСКОП 8.00
212. — НА ВІЧНУ ГАНЬБУ ПОЛЬЩІ — ПАЦИФІКАЦІЯ 9.00
213. — МАПА ГАЛИЧИНИ, всі села! 5.00
214. — МОЛОДІСТЬ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ!! 6.00
215. — МАПА УКРАЇНИ 3.00
216. Назарук: РІК НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ 9.00
217. Олесь: ЧУЖИНОЮ, оригінальне вид. 2.00
218. Нечуй: ПРИЧЕПА, велика повість 6.00
219. — ЖИТТЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ілюстр. 2.00
220. — НАЙНОВІША МЕТОДА ПРИРОДНОГО ЛІКУВАННЯ, 1 прим. $25.00, а за 2 прим. 40.00 Для ПЕНСІОНЕРІВ лиш $16.00.
221. Терлецький: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, два томи за 11.00
222. Христюк: ПРИЧИНКИ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. Всі 4 томи за 17.00 а за ДВА комплети лиш 30.00
223. Щербаківський: ФОРМАЦІЯ НАЦІЇ 5.00
224. Проф. Хведір Вовк: СТУДІЇ З УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОГРАФІЇ та АНТРОПОЛОГІЇ, з КОЛЬОРОВИМИ ТАБЛИЦЯМИ народної ноші. 24 постатей-осіб, все за 41.00
225. СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1979 рік, по 1.50
226. Турянський: ПОЗА МЕЖАМИ БОЛЮ, іл. 5.00
227. Томашівський: ПІД КОЛЕСАМИ ІСТОРІЇ 4.00
228. Ценевич: ЗЛОЩАСНИЙ САМОЦВІТ!! 4.00
229. СУРМА — Орган УВО, за берез. 1927 р. 1.00
230. СУРМА — Орган УВО, за лютий 1928 р. 1.00
231. СУРМА — Орган УВО за 1930 р. (Убивство) 1.00
232. Чайков: З ЛАСКИ РОДИНИ, вел. повість 6.00
233. — ЛИСТ СУЛТАНА до ЗАПОРОЗЬКИХ КОЗАКІВ і ВІДПОВІДЬ КОЗАКІВ, з світ., лиш 1.00
234. THE TRUTH ABOUT POLAND, konfiskaty 1.00
235. Sarten: BEGINNING LESSENS IN UKRAINIAN,(How to learn UKE) 3.00
236. Шевченко, Тарас: КОБЗАР. Народне видання. Всі поезії! Оправа ЛЮКСУС за 25.00
237. — ПІДРУЧНИК УКРАЇН. НАЦІОН. ТАНЦІВ 5.00
238. — НАШІ ЛІЧНИЧІ ЗЕЛА, ілюстр. 1.00
239. Стефаник: ТВОРИ. Єдине ПОВНЕ ВИДАННЯ, 72 НОВЕЛІ! поки є 9.00
240. Маковей: ЯРОШЕНКО, вел. повість 3.00
241. РІДНА МАТИ МОЯ — РУШНИЧОК 1.00
242. ПОРТРЕТ Е. КОНОВАЛЬЦЯ, кольор 9.00
243. ПОРТРЕТ С. ПЕТЛЮРИ, кольор 20.00
244. ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА за 6.00
245. Логуш: РАПСОДІЯ, фортепіян 1.00
246. Аж 20 ТЕАТР. ТВОРІВ і п'єс 7.00
247. 50 ТВОРІВ-НОТ, 365 пісень, все 22.00
240. НАЙБІЛЬША ПРОМОВА ГІТЛЕРА у формі СКРИПТУ на УКР. МОВІ, лиш 5.00
249. Лепкий, Б.: НЕЗАБУТНІ 3.00
250. ПРАВДИВІ ВОРОЖБИ 3.00

Замовляйте тепер усе! Бо, коли ж купите? Шліть відразу належність до:

HOWERLA PUBLISHERS
238 East 6th Street
New York, N.Y. 10003, U.S.A.
Tel. (212) 475-1190

Виступ бандуристів у Катедрі св. Патрика

У часі виступу сидять зліва: Ярослав Саленко, Ярослав Галатин, Зенон Бахір, Христя Баранська, Маркіян Мельник, Лінда Ларсон, Нестор Титля, Ліда Чорна, Івась Лехіцький, Володимир Лехіцький, Марко Івасиків та співачка Ляриса Гурин.

Ню Йорк, Н. Й. (М.Д.Ч.). — 22-го грудня 1978 року о год. 7-ій вечора, тут зараз після Служби Божої Ансамбль Школи Кобзарського Мистецтва з Ню Йорку дав концерт колядок у церкві св. Патрика в Ню Йорку. З бандуристами співала молода, але вже відома солістка Ляриса Магун-Гурин. Концерт був успішний під кожним оглядом і присутні відвідувачі катедри в різдвяному сезоні висловлювали опісля своє захоплення.

Концерт складався з українських і трьох американських колядок. Наша молоденька солістка полонила всіх, співаючи „Тиха ніч" двома мовами. Чудова акустична катедра сприяла виступові. Багато присутніх підходило до бандуристів, кажучи, що такої небесної музики і ще й на таких інструментах ніколи не чули! Бандуристів запрошено дати ще хоча б один концерт наступного дня. На жаль це був вакаційний час і багато з бандуристів заплянували виїзди.

Директор зовнішніх зв'язків сказав: „Ми всі захоплені вашим небесним інструментом. Для Вас наші двері — є відчинені".

ШАХ ВИЇХАВ...

(Закінчення зі стор. 1)

онального Фронту, як теж провідники правих мусулманських кіл, твердять, що заворушення в тій азійській країні продовжуватимуться.

Д-р Карім Санджабі, один з провідників Національного Фронту, в неділю, 14-го січня, під час пресової конференції сказав, що передбачує продовження зударів між демонстрантами і поліційними та військовими частинами навіть після того, як почне діяти „тимчасова королівська рада". Хоча д-р Санджабі критично висловився про цю раду, то в той самий час теж відмовився дати свою повну підтримку для „Ради Ісламської Революції", що її створення минулої суботи проголосив лідер мусулманської опозиції мулла Аятоллах Рухоллах Хомеїні, який живе в екзилі у Франції. Мулла Хомеїні тоді заявив, що створена ним рада має стати „переходовим урядом Ірану" і що він особисто керуватиме урядом тієї країни, а не „тимчасова королівська рада", ані цивільний уряд, що його очолює прем'єр-міністер Шахпур Бахтіяр, який теж входить в склад „тимчасової королівської ради".

З достовірних джерел інформують, що члени Національного Фронту, включно з д-ром Санджабі, в приватних розмовах висловлюють невдоволення з останніх рішень мулли Хомеїні, бо вважають, що створення ним „Ради Ісламської Революції" тільки комплікує ситуацію в Ірані.

У неділю і понеділок, 14-го і 15-го січня, в Теграні та інших іранських містах відбулися масові демонстрації, звернені проти шаха Паглеві, як рівнож проти цивільного уряду прем'єра Бахтіяра, хоча у понеділок іранський Сенат затвердив склад цивільного уряду і передбачають, що нижча палата парляменту піде за прикладом Сенату.

ЗА РІДНУ ЦЕРКВУ...

(Закінчення зі стор. 2)

присвячені здебільша Ісповідникові віри Патріярхові Йосифові І.

П'ятий цикл „Принесем свою любов дитячу" призначений для дітей і молоді. Тут і опоетизовані молитви і віршики з нагоди свят близьких дитячій душі й уяві і поклін Патріярхові.

Крім молитовно-контемптаційного, містично-релігійно, теософського характеру, крім укріплення в рідній вірі і Церкві, крім релігійно - морального удосконалення, крім утвердження в рідній обрядовості й традиції та виховання мирян у християнському дусі, збірка має й виховно-дидактичну та утилітарно-практичну вартість для дітей і молоді, зокрема в її останньому розділі. Вірші можна рецитувати, деклямувати й мелодеклямувати збірно й індивідуально, інсценізувати їх. Можливо, що знайдеться композитор, який до деяких із них укладе музику.

Збірку попередив вступним словом д-р Василь Маркусь, давши вдумливу аналізу вміщених у ній творів. Ця аналіза дає змогу читачеві краще зрозуміти й пережити ідеї, молитовний настрій, філософські й теософічні міркування поета, відчути пов'язаність релігійно-церковних і національно-патріотичних елементів і первнів та зрозуміти їх синтезу, як рису, притаманну українській духовості.

При кінці збірки поданий короткий біографічний нарис поета, бібліографічний показник його книжкових видань (1924-78), перелік критичних оглядів його творчости і текст грамоти „Українця 1978 Року", наданої йому чікагським Відділом УККА. Доданий також зміст.

Книжка видана скромно, але чепурно. На фронтовій сторінці вміщений портрет автора і факсіміле його підпису.

Адреса в-ва: „Stauropegion" Publishers, 2226 W. Chicago Ave., Chicago, Ill 60622.